સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાના ટોપર્સ વિદ્યાર્થીઓ માટેનું નં. 1 મેગેઝિન

ICE® MAGIC

CURRENT AFFAIRS

WEEK 31

[AUGUST - 2023]
[30/07/23 to 05/08/23]

સંપાદક
મૌલિક ગોંધિયા
(Director - ICE)

JOIN OUR WHATSAPP GROUP
joinicerajkot.com

JOIN OUR TELEGRAM
t.me/icerajkotofficial

YOUTUBE
ICE RAJKOT

ICEONLINE APP
iceonline

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને ફ્રી મટીરિયલ્સ તેમજ
રેગ્યુલર કરંટ અફેર્સ મેળવવા માટે ક્લિક કરો.

CONTACT US : 93757-01110 | www.iceonline.in | t.me/icerajkotofficial | icerajkot

Timeline

30 JULY-2023

- દિવસ મહિમા : 30 જુલાઈ, આંતરરાષ્ટ્રીય ફ્રેન્ડશિપ દિવસ, માનવ તસ્કરી વિરુદ્ધ વિશ્વ દિવસ 02
- BIMSTEC વિદેશ મંત્રીઓની બેઠક 02
- QUESTION ANSWERS 04

31 JULY-2023

- જન વિશ્વાસ (જોગવાઈઓમાં સુધારો) બિલ, 2023 05
- Corporate Debt Market Development Fund 07
- ભારતે INDIA STACK શેર કરવા પર પાપુઆ ન્યુ ગિની સાથે MoU પર હસ્તાક્ષર કર્યા 11
- QUESTION ANSWERS 13

01 AUGSUT-2023

- દિવસ મહિમા : 01 ઓગસ્ટ, મુસ્લિમ મહિલા અધિકાર દિવસ 14
- ISROએ PSLV-C56 મિશન સફળતાપૂર્વક લોન્ચ કર્યું 14
- 1 થી 7 ઓગસ્ટ : વિશ્વ સ્તનપાન સપ્તાહ 17
- Cinematograph (Amendment) Bill, 2023 17
- QUESTION ANSWERS 20

02 AUGSUT-2023

- ઈંગ્લેન્ડના ફાસ્ટ બોલર શ્રી સ્ટુઅર્ટ બ્રોડએ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રિકેટમાંથી નિવૃત્તિ જાહેર કરી 21
- ઓસ્ટ્રેલિયામાં ISRO રોકેટનો કાટમાળ મળ્યો 21
- સાત અનન્ય ભારતીય હસ્તકલાને GI ટેગ 23
- QUESTION ANSWERS 24

03 AUGSUT-2023

- મેન્ગ્રોવ સેલ (Mangrove Cell) 25
- પ્લાસ્ટિક ઓવરશૂટ દિવસ (Plastic Overshoot Day) 27
- QUESTION ANSWERS 29

04 AUGSUT-2023

- ગુજરાતી ફિલ્મો, ડોક્યુમેન્ટરીઝ માટે 46 કેટેગરીમાં ત્રણ વર્ષના 110 એવોર્ડ જાહેર 30
- તમાકુ નિયંત્રણ પર WHO રિપોર્ટ 31
- શ્રી ગુકેશ ડીએ FIDE રેન્કિંગમાં શ્રી વિશ્વનાથ આનંદને પાછળ છોડયા 33
- QUESTION ANSWERS 34

05 AUGSUT-2023

- ઓબીસીનું પેટા-વર્ગીકરણ (Sub-Categorisation of OBC) 35
- વિવાદ સે વિશ્વાસ 2 36
- QUESTION ANSWERS 38

ONE LINER 39

QUESTION OF THIS WEEK 43

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

JOIN Our Official Telegram ચેનલ t.me/icerajkotofficial CLICK HERE

icerajkot

દિવસ મહિમા : 30 જુલાઈ, (1) આંતરરાષ્ટ્રીય ફ્રેન્ડશિપ દિવસ (International Friendship Day)
(2) માનવ તસ્કરી વિરુદ્ધ વિશ્વ દિવસ (World Day Against Trafficking in Persons)

આંતરરાષ્ટ્રીય ફ્રેન્ડશિપ દિવસ

27 એપ્રિલ, 2011ના રોજ યુનાઈટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલીમાં દર વર્ષે 30 જુલાઈના રોજ 'આંતરરાષ્ટ્રીય ફ્રેન્ડશિપ દિવસ'ની ઉજવણી કરવાની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી.

- જોકે, ભારત સહિત કેટલાક દેશોમાં 30 જુલાઈને બદલે અલગ–અલગ દિવસે ફ્રેન્ડશિપ ડેની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.
- ભારતમાં ઓગસ્ટ મહિનાના પ્રથમ રવિવારે 'ફ્રેન્ડશિપ ડે' ઉજવાય છે.

માનવ તસ્કરી વિરુદ્ધ વિશ્વ દિવસ

માનવ તસ્કરીને કારણે પીડિત વ્યક્તિઓના અધિકારોના રક્ષણ તથા એ અંગે જાગૃતિ ફેલાવવા માટે સમગ્ર વિશ્વમાં 30 જુલાઈના રોજ 'માનવ તસ્કરી વિરુદ્ધ વિશ્વ દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલી વર્ષ 2023ની થીમ 'Reach every victim of trafficking, leave no one behind' છે.

® ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

BIMSTEC વિદેશ મંત્રીઓની બેઠક

તાજેતરમાં BIMSTECના વિદેશ મંત્રીઓની પ્રથમ બેઠક બેંગકોકમાં યોજાઈ હતી.

- આ બેઠકમાં ખોરાક, આરોગ્ય અને ઊર્જા સુરક્ષા સહિત અન્ય સામુહિક જવાબદારીના ક્ષેત્રો પર ચર્ચા કરવામાં આવી હતી.

JOIN Our Official Telegram ચેનલ t.me/icerajkotofficial CLICK HERE icerajkot

BIMSTEC

બિમસ્ટેક એ બંગાળની ખાડીમાં વસતા સાત દેશોનું સંગઠન છે.

- બિમસ્ટેકનો મુખ્ય ઉદ્દેશ બંગાળની ખાડીમાં રહેલા દેશો વચ્ચે ટેકનિકલ અને આર્થિક સહયોગનો છે.
- આ ઉદ્દેશની પૂર્તિ માટે 6 જૂન, 1997ના રોજ 'બેંગકોક ઘોષણાપત્ર' અંતર્ગત બિમસ્ટેકની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- તેનું વડું મથક બાંગ્લાદેશના ઢાકા ખાતે આવેલું છે.
- તેના સાત સભ્ય દેશોમાં ભારત, બાંગ્લાદેશ, ભૂટાન, મ્યાનમાર, નેપાળ, શ્રીલંકા અને થાઈલેન્ડનો સમાવેશ થાય છે.
- BIMSTECનું પૂરું નામ **'Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation'** છે.

BIMSTECના સ્તંભો

30 માર્ચ, 2022ના રોજ યોજાયેલી વર્ચ્યુઅલ BIMSTEC કોલંબો સમિટમાં સંગઠનનું ઔપચારિક માળખું વિકસાવવા માટે સભ્ય દેશોના નેતાઓએ જૂથની કામગીરીને સાત વિભાગોમાં વિભાજિત કરવા સંમત થયા હતા, જેમાં ભારત સુરક્ષા સ્તંભનું નેતૃત્વ કરે છે.

1	બાંગ્લાદેશ	વેપાર, રોકાણ અને વિકાસ
2	શ્રીલંકા	વિજ્ઞાન, ટેકનોલોજી અને નવીનતા
3	થાઈલેન્ડ	કનેક્ટિવિટી
4	ભૂટાન	પર્યાવરણ અને આબોહવા પરિવર્તન
5	મ્યાનમાર	કૃષિ અને ખાદ્ય સુરક્ષા પેટા ક્ષેત્રો : કૃષિ, માછીમારી, પશુપાલન
6	ભારત	સુરક્ષા પેટા ક્ષેત્રો : કાઉન્ટર ટેરરિઝમ એન્ડ ઈન્ટરનેશનલ ક્રાઈમ, ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ, ઊર્જા
7	નેપાળ	લોકો–થી–લોકો સંપર્ક (સંસ્કૃતિ, પ્રવાસન, થિંક ટેન્ક, મીડિયા ફોરમ વગેરે..)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1. 'આંતરરાષ્ટ્રીય ફ્રેન્ડશિપ દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 31 જુલાઈ (B) 30 જુલાઈ (C) 29 જુલાઈ (D) 28 જુલાઈ

(B)

2. 'માનવ તસ્કરી વિરુદ્ધ વિશ્વ દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 31 જુલાઈ (B) 30 જુલાઈ (C) 29 જુલાઈ (D) 28 જુલાઈ

(B)

3. 'માનવ તસ્કરી વિરુદ્ધ વિશ્વ દિવસ 2023'ની થીમ શું છે ?

(A) Reach every victim of trafficking, leave no one behind

(B) Use and abuse of Technology

(C) Victims voices lead the way

(D) Committed to the cause

(A)

4. તાજેતરમાં BIMSTEC વિદેશ મંત્રીઓની બેઠક બેંગકોકમાં યોજાઈ હતી. આ BIMSTEC વિશે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. તેનું પૂરું નામ 'Bay of Bengal Initiative for Multi-sectoral Technical and Economic Cooperation' છે.
2. તે બંગાળની ખાડીમાં વસતા સાત દેશોનું સંગઠન છે.
3. તેનું મુખ્ય મથક કાઠમંડુ ખાતે આવેલું છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 1 અને 3

(C) ફક્ત 2 અને 3 (D) 1, 2 અને 3

(A)

5. BIMSTECનું વડું મથક કયાં આવેલું છે ?

(A) કાઠમંડુ (B) બેંગકોક

(C) ઢાકા (D) કોલંબો

(C)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

જન વિશ્વાસ (જોગવાઈઓમાં સુધારો) બિલ, 2023

તાજેતરમાં 'જન વિશ્વાસ (જોગવાઈઓમાં સુધારો) બિલ, 2023' (Jan Vishwas (Amendment of Provisions) Bill, 2023) લોકસભામાંથી પસાર કરવામાં આવ્યું હતું.

- આ બિલનો ઉદ્દેશ્ય Ease of Living અને Ease of Doing Businessને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે.

જન વિશ્વાસ (જોગવાઈઓમાં સુધારો) બિલ, 2023

આ બિલ 22 ડિસેમ્બર, 2022ના રોજ લોકસભામાં રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

- ત્યારબાદ આ બિલને સંસદની સંયુક્ત સમિતિને મોકલવામાં આવ્યું હતું.
- આ બિલ 19 મંત્રાલયો/વિભાગો દ્વારા સંચાલિત 42 કેન્દ્રીય અધિનિયમોમાં 183 જોગવાઈઓમાં સુધારો કરવાની દરખાસ્ત કરે છે.
- જેમાં પર્યાવરણ, કૃષિ, મીડિયા, ઉદ્યોગ, વેપાર, માહિતી ટેક્નોલોજી, કોપીરાઈટ, મોટર વાહનો, સિનેમેટોગ્રાફી, ખાદ્યસુરક્ષા વગેરે જેવા વિવિધ ક્ષેત્રોને આવરી લેવામાં આવ્યા છે.
- આ બિલનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય એવા નાના ગુનાઓને અપરાધિક ઠેરવવાનો છે જે જાહેર હિત અથવા રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા માટે કોઈ ખતરો ન હોય અને સાથે તેના સ્થાને નાગરિક દંડ અથવા વહીવટી કાર્યવાહીની જોગવાઈ કરવાનો છે.
- આ બિલ અમુક કેસોમાં કેદ અને / અથવા દંડની જોગવાઈઓ દૂર કરવા અને અમુક અન્ય કેસોમાં તેમને સજામાં રૂપાંતરિત કરવા માંગે છે.
- દંડ સંબંધિત મંત્રાલયો/વિભાગો દ્વારા નિયુક્ત કરાયેલા અધિકારીઓ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે.
- આ બિલ કેટલીક જોગવાઈઓમાં ગુનાઓનું સંયોજન પણ રજૂ કરે છે.
- જેનો અર્થ એ છે કે ગુનેગારો કોર્ટની સુનાવણીમાંથી પસાર થયા વિના ચોક્કસ રકમ ચૂકવીને તેમના કેસોનું સમાધાન કરી શકે છે.
- આ બિલ નિર્દિષ્ટ અધિનિયમોમાં વિવિધ ગુનાઓ માટે લઘુત્તમ રકમમાં 10% વધારા સાથે દર ત્રણ વર્ષે દંડ અને દંડની સમયાંતરે સમીક્ષા કરવાની જોગવાઈ કરે છે.
- આ બિલ ભારતીય પોસ્ટ ઓફિસ એક્ટ, 1898 જે વર્તમાન પરિસ્થિતિમાં અપ્રચલિત અને અપ્રસ્તુત છે, તેને સંબંધિત તમામ ગુનાઓ અને સજાઓ સાથે રદ કરવામાં આવ્યો છે.

JOIN Our Official Telegram ચેનલ t.me/icerajkotofficial CLICK HERE icerajkot

લાભ/ફાયદાઓ

વહીવટી નિર્ણય પદ્ધતિ રજૂઆત કરીને બિલ ન્યાયિક પ્રણાલી પરના દબાણને ઓછુ કરે છે, કેસોની પેન્ડન્સી ઘટાડવામાં મદદ કરે છે અને વધુ કાર્યક્ષમ અને અસરકારક ન્યાય વિતરણની સુવિધા આપે છે.

- આ બિલ એ સુનિશ્ચિત કરીને વિશ્વાસ આધારિત શાસનને પ્રોત્સાહન આપશે કે નાગરિકો, વ્યવસાયો અને સરકારી વિભાગો નાની, ટેકનિકલ અથવા પ્રક્રિયાગત ક્ષતિઓ માટે કેદના ભય વિના કાર્ય કરી શકે છે.

બિલમાં આવરી લેવામાં આવેલા કેટલાક મુખ્ય કાયદાઓ

- હવા (પ્રદૂષણ નિવારણ અને નિયંત્રણ) અધિનિયમ, 1981
- પર્યાવરણ (સંરક્ષણ) અધિનિયમ, 1986
- ભારતીય વન અધિનિયમ, 1927
- ધી એગ્રીકલ્ચરલ પ્રોડ્યુસ (ગ્રેડીંગ અને માર્કિંગ) એક્ટ, 1937
- ઈન્ફોર્મેશન ટેક્નોલોજી એક્ટ, 2000
- કોપીરાઈટ એક્ટ, 1957
- મોટર વ્હીકલ એક્ટ, 1988
- સિનેમેટોગ્રાફ એક્ટ, 1952
- ફૂડ સેફટી એન્ડ સ્ટાન્ડર્ડ એક્ટ, 2006 વગેરે....

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

શા માટે આ બિલની જરૂર છે ?

MSME એ ભારતીય અર્થવ્યવસ્થાની કરોડરજ્જુ છે અને GDPમાં મહત્વપૂર્ણ યોગદાન આપે છે.

- આ એકમોને ઔપચારિક ક્ષેત્ર તરફ વાળવા તથા નોકરીઓ અને આવક ઉત્પન્ન કરવા માટે બિનજરૂરી રેડ ટેપને દૂર કરવા અસરકારક અને કાર્યક્ષમ વ્યવસાયિક નિયમો હોવા જોઈએ.
- હાલમાં ત્યાં 1536 કાયદા છે જે લગભગ 70,000 અનુપાલનોમાં ભાષાંતર કરે છે જે ભારતમાં વ્યવસાય કરવાનું સંચાલન કરે છે.
- 2022ના ORF દ્વારા વ્યાપાર કાયદામાં કેદની કલમો અંગેના અહેવાલમાં જાણવા મળ્યું છે કે ભારતમાં વ્યાપારનું નિયમન કરતા 69,233 અનન્ય અનુપાલનોમાંથી 26,134માં પાલન ન કરવા બદલ દંડ તરીકે કેદની કલમો છે.

- આ અતિશય અનુપાલન વ્યવસાયિક સાહસો, ખાસ કરીને MSME માટે મુશ્કેલ સાબિત થયા છે, જે વિચારોના સરળ પ્રવાહ અને નોકરીઓ, સંપત્તિ અને GDPના નિર્માણમાં અવરોધો ઊભા કરે છે.
- આ ઉપરાંત જરૂરી મંજૂરીઓ માટે લાંબી પ્રક્રિયા સમય ખર્ચમાં વધારો કરી શકે છે અને ઉદ્યોગસાહસિક ભાવનાને મંદ કરી શકે છે.

બિલનું મહત્ત્વ

અનુપાલન બોજ ઘટાડવાથી વ્યાપાર ઈકોસિસ્ટમને વેગ મળે છે અને જનતાની સુખાકારીમાં સુધારો થાય છે.

- તે સરળ પ્રક્રિયાઓને કારણે રોકાણના નિર્ણયોને વેગ આપશે અને વધુ રોકાણ આકર્ષશે.
- આ બિલનો હેતુ ન્યાયિક બોજ ઘટાડવાનો પણ છે.
- અદાલતોને સામેલ કર્યા વિના સંયોજન પદ્ધતિ, નિર્ણય અને વહિવટી તંત્ર દ્વારા સંખ્યાઓમાં મુદ્દાઓનું સમાધાન, સમય, શક્તિ અને સંશોધનોની બચત કરશે.
- ટૂંકમાં આ બિલ 'ટ્રસ્ટ–આધારિત ગવર્નન્સ'ને પ્રોત્સાહન આપવાનો પ્રયાસ કરે છે – જે વ્યવસાય કરવાની સરળતા અને જીવનની સરળતાને પ્રોત્સાહન આપે છે.

Corporate Debt Market Development Fund

તાજેતરમાં ભારત સરકારે કોર્પોરેટ લોન માર્કેટ ડેવલપમેન્ટ ફંડ (CDMDF) દ્વારા ઊભી કરાયેલ લોન માટે ગેરંટી કવર પ્રદાન કરવા અંગે 'Guarantee Scheme for Corporate Debt' (GSCD) (અથવા કોર્પોરેટ લોન માટે ગેરંટી યોજના)ને મંજૂરી આપી છે.

- તેનો ઉદ્દેશ તણાવના સમયમાં કોર્પોરેટ બોન્ડ માર્કેટને સ્થિર કરવાનો છે.
- સિક્યોરિટીઝ એન્ડ એક્સચેન્જ બોર્ડ ઓફ ઈન્ડિયા (SEBI)એ યોજનાના સંચાલન અને ફંડના સંચાલન માટે માર્ગદર્શિકા જાહેર કરી છે.

કોર્પોરેટ લોન માટે ગેરંટી યોજના (GSCD) શું છે ?

કોર્પોરેટ લોન માટે ગેરંટી યોજના કોર્પોરેટ લોન માર્કેટ ડેવલપમેન્ટ ફંડ દ્વારા ઊભી કરાયેલી લોન માટે સંપૂર્ણ ગેરંટી કવર પ્રદાન કરે છે.

- GSCDનો પ્રાથમિક ઉદ્દેશ્ય રોકાણકારોનો વિશ્વાસ વધારવાનો અને કોર્પોરેટ ડેટ માર્કેટને સ્થિરતા પ્રદાન કરવાનો છે.
- GSCDનું સંચાલન કોર્પોરેટ દેવા માટે ગેરંટી ફંડ (GFCD) દ્વારા કરવામાં આવે છે.

- **GFCD** એ <u>ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ ઈકોનોમિક અફેર્સ (DEA)</u> દ્વારા રચાયેલ ટ્રસ્ટ ફંડ છે અને તે નેશનલ ક્રેડિટ ગેરંટી ટ્રસ્ટી કંપની લિમિટેડ દ્વારા સંચાલિત થાય છે, જે નાણાં મંત્રાલય હેઠળના નાણાકીય સેવાઓ વિભાગની સંપૂર્ણ માલિકીની પેટા કંપની છે.
- આ યોજના <u>બજારની અવ્યવસ્થા</u> દરમિયાન **CDMDF** દ્વારા <u>રોકાણ–ગ્રેડ કોર્પોરેટ લોન સિક્યોરિટીઝ</u> ખરીદવા માટે બનાવવામાં આવી છે.
- <u>ઈન્વેસ્ટમેન્ટ–ગ્રેડ કોર્પોરેટ ડેટ(લોન) સિક્યોરિટીઝ</u> એવી કંપનીઓ દ્વારા જારી કરાયેલ બોન્ડ અથવા નોટ્સ સારી ક્રેડિટ રેટિંગ ધરાવે છે.
- **GSCD** દ્વારા આપવામાં આવેલ <u>ગેરંટી કવર</u> ખાતરી કરે છે કે રોકાણકારો રોકાણ–ગ્રેડ કોર્પોરેટ ડેટ સિક્યોરિટીઝ સાથે સંકળાયેલા સંભવિત જોખમો સામે સુરક્ષિત છે.
- **CDMDF** સેકન્ડરી માર્કેટ લિક્વિડિટીમાં વધારો કરે છે જે **GSCD** હેઠળ આવરી લેવામાં આવેલી સિક્યોરિટીઝની ખરીદી અને કોર્પોરેટ ડેટ માર્કેટની એકંદર સ્થિરતાને સમર્થન આપે છે.

CDMDF

CDMDFનું પૂરું નામ **<u>'Corporate Debt Market Development Fund'</u>** છે.

- **CDMDF** એ ભારતમાં કોર્પોરેટ ડેટ માર્કેટની જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે સ્થાપવામાં આવેલ વૈકલ્પિક રોકાણ ફંડ છે, જે <u>ક્લોઝ–એન્ડેડ યોજના</u> તરીકે શરૂ કરવામાં આવશે.
- **CDMDF** <u>રોકાણ–ગ્રેડ કોર્પોરેટ ડેટ સિક્યોરિટીઝ</u> માટે બેકસ્ટોપ સુવિધા તરીકે કામ કરે છે, જે સ્થિરતા પ્રદાન કરે છે તેમજ બજારમાં રોકાણ કરવા માટે રોકાણકારોના વિશ્વાસમાં વધારો કરે છે.
- **CDMDF** મ્યુચ્યુઅલ ફંડોને <u>રૂ. 33,000 કરોડ</u>ની બેકસ્ટોપ સુવિધા પૂરી પાડે છે.
- તેમાં <u>સરકાર 30,000 કરોડ</u> રૂપિયાનું યોગદાન આપશે અને બાકીના <u>3000 કરોડ</u> રૂપિયા <u>એસેટ મેનેજમેન્ટ કંપનીઓ</u> આપશે.
- **CDMDF**નો ઉદ્દેશ્ય એક સ્થિર સંસ્થાકીય માળખું બનાવીને સેકન્ડરી લિક્વિડિટી વધારવાનો છે જે બજારના વધેલા તણાવના સમયગાળા દરમિયાન સક્રિય થઈ શકે છે.
- કોર્પોરેટ ડેટ માર્કેટને ટેકો અને સ્થિરતા પ્રદાન કરીને બજારની અસ્થિરતાના સમયમાં રોકાણકારો માટે ફંડ સલામતી જાળ તરીકે કામ કરે છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

CDMDF માટે SEBIની માર્ગદર્શિકા શું છે ?

બજારની સામાન્ય સ્થિતિ દરમિયાન CDMDF ટૂંકા ગાળાની સરકારી સિક્યોરિટીઝ (G-Sec), ટ્રેઝરી બિલ્સ અને ગેરંટીડ કોર્પોરેટ બોન્ડ રેપોમાં સાત દિવસથી વધુની પાકતી મુદત સાથે વ્યવહાર કરવા પર ધ્યાન કેન્દ્રીત કરે છે.

- જ્યારે બજારમાં અસ્થિરતાનો અનુભવ થાય છે ત્યારે CDMDF રોકાણ ગ્રેડ કોર્પોરેટ ડેટ સિક્યોરિટીઝ ખરીદવા માટે આગળ વધે છે જે રોકાણકારો માટે સલામતી પૂરી પાડે છે.
- CDMDF પાંચ વર્ષ સુધીની અવશેષ પરિપકવતા સાથે માત્ર લિસ્ટેડ કોર્પોરેટ ડેટ સિક્યોરિટીઝ ખરીદવા માટે અધિકૃત છે.
- ફંડ અનલિસ્ટેડ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ–ગ્રેડથી નીચે અથવા ડિફોલ્ટ ડેટ સિક્યોરિટીઝ મેળવવાનું ટાળે છે.
- સિક્યોરિટીઝ કે જે ડિફોલ્ટ અથવા પ્રતિકૂળ ક્રેડિટ સમાચાર અથવા દશ્યોની ભૌતિક સંભાવના રજૂ કરે છે તેને પણ બાકાત રાખવામાં આવે છે.
- CDMDF પારદર્શિતા અને બજારની સ્થિરતા સુનિશ્ચિત કરવા માટે તરલતાના જોખમ, વ્યાજદરના જોખમ અને ક્રેડિટ જોખમને ધ્યાનમાં લઈને વાજબી મૂલ્ય પર સિક્યોરિટીઝ ખરીદે છે.
- ખરીદી અથવા વેપાર વાજબી ભાવે થાય છે, તકલીફના ભાવે નહીં
- એકવાર બજાર સ્થિર થઈ જાય પછી, શક્ય તેટલી ઝડપથી દેવું ઘટાડવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે સિક્યોરિટીઝને નફામાં વહેંચવામાં આવે છે.
- CDMDFના એકમોનું સબ્સ્ક્રિપ્શન મ્યુચ્યુઅલ ફંડની એસેટ મેનેજમેન્ટ કંપનીઓ અને નિર્દિષ્ટ ડેટ–ઓરિએન્ટેડ મ્યુચ્યુઅલ ફંડ યોજનાઓ દ્વારા પ્રદાન કરવામાં આવે છે.
- CDMDF 15 વર્ષની પ્રારંભિક મુદત સાથે ક્લોઝ્ડ એન્ડેડ યોજના તરીકે લોન્ચ કરવામાં આવશે.

SEBI વિશે

SEBIનું પૂરું નામ 'Securities and Exchange Board of India' છે.

- SEBI એ 12 એપ્રિલ, 1992ના રોજ 'સિક્યોરિટીઝ એન્ડ એક્સચેન્જ બોર્ડ ઓફ ઈન્ડિયા એક્ટ, 1992'ની જોગવાઈઓ અનુસાર સ્થપાયેલી વૈધાનિક સંસ્થા (સંસદ દ્વારા સ્થાપિત બિન–બંધારણીય સંસ્થા) છે.
- SEBIનું મૂળભૂત કાર્ય સિક્યોરિટીઝમાં રોકાણકારોના હિતોનું રક્ષણ કરવાનું અને સિક્યોરિટી માર્કેટને પ્રોત્સાહન અને નિયમન કરવાનું છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

- **SEBI**નું મુખ્ય મથક <u>મુંબઈ</u>માં આવેલું છે.
- અને પ્રાદેશિક કચેરીઓ અમદાવાદ, કોલકાત્તા, ચેન્નાઈ અને દિલ્હી ખાતે આવેલી છે.
- **SEBI** અસ્તિત્વમાં આવી તે પહેલાં <u>કન્ટ્રોલર ઓફ કેપિટલ ઈશ્યૂઝ</u> એ નિયમનકારી સત્તા હતી, તેને <u>કેપિટલ ઈશ્યુઝ (કંટ્રોલ) એક્ટ, **1947**</u> હેઠળ સત્તા આપવામાં આવી હતી.
- ભારતમાં મૂડી બજારોના નિયમનકારી તરીકે ભારત સરકારના ઠરાવ હેઠળ <u>એપ્રિલ, **1988**</u>માં સેબીની રચના કરવામાં આવી હતી.
- શરૂઆતમાં સેબી એક બિન–કાયદેસર સંસ્થા હતી જેની પાસે કોઈ વૈધાનિક સત્તા ન હતી.
- <u>સેબી એક્ટ, **1992**</u> દ્વારા તે એક સ્વાયત્ત સંસ્થા બની અને તેને વૈધાનિક સત્તા આપવામાં આવી.

SEBIનું માળખું, સત્તા અને કાર્યો

SEBI બોર્ડમાં એક <u>અધ્યક્ષ</u> અને કેટલાક <u>પૂર્ણ–સમય</u> અને <u>અંશકાલિક સભ્ય</u> હોય છે.

- તે સમયાંતરે તે સમયના મહત્વના મુદ્દાઓની તપાસ કરવા માટે વિવિધ સમિતિઓની નિમણૂક પણ કરે છે.
- આ ઉપરાંત સેબીના નિર્ણયથી અસંતુષ્ટ સંસ્થાઓના હિતોના રક્ષણ માટે સિક્યોરિટીઝ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ **(SAT)**ની પણ રચના કરવામાં આવે છે.
- **SAT**માં <u>પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસર</u> અને અન્ય બે સભ્યો હોય છે.
- સેબી પાસે સમાન સત્તાઓ છે જે સિવિલ કોર્ટમાં હોય છે.
- આ સિવાય જો કોઈ વ્યક્તિ **SAT**ના નિર્ણય અથવા આદેશથી સહમત ન હોય તો તે સુપ્રીમ કોર્ટમાં અપીલ કરી શકે છે.
- <u>સિક્યોરિટીઝ લોઝ(**Laws**) (સુધારા) અધિનિયમ, **2014**</u> દ્વારા સેબી હવે <u>રૂ. **100** કરોડ</u> કે તેથી વધુ રકમની કોઈપણ મની પૂલિંગ યોજનાનું નિયમન કરી શકે છે અને બિન–અનુપાલનના કિસ્સામાં સંપત્તિઓ જપ્ત કરી શકે છે.
- સેબીના અધ્યક્ષને શોધ/તપાસ અને જપ્તી કામગીરીનો આદેશ આપવાની સત્તા છે.
- સેબી બોર્ડ કોઈપણ સિક્યોરિટી ટ્રાન્ઝેકશનના સંબંધમાં વ્યક્તિઓ અથવા સંસ્થાઓ પાસેથી ટેલિફોન કોલ ડેટા રેકોર્ડ જેવી માહિતી માટે પણ કોલ કરી શકે છે.
- સેબી વેન્ચર કેપિટલ ફંડ્સ અને મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સ સહિતની સામુહિક રોકાણ યોજનાઓના કામકાજની નોંધણી

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

ભારતે INDIA STACK શેર કરવા પર પાપુઆ ન્યુ ગિની સાથે MoU પર હસ્તાક્ષર કર્યા

તાજેતરમાં ભારતના ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને માહિતી ટેક્નોલોજી મંત્રાલય અને પાપુઆ ન્યુ ગિનીના માહિતી અને તકનીક મંત્રાલયએ 'ઈન્ડિયા સ્ટેક' (INDIA STACK) શેર કરવા માટે સમજૂતી કરાર (MoU) પર હસ્તાક્ષર કરીને ડિજિટલ પરિવર્તન તરફ એક મહત્વપૂર્ણ પગલું ભર્યુ છે.

- નોંધનીય છે કે આ અગાઉ જૂન 2023માં ભારતે વૈશ્વિક સ્તરે પહેલની વધતી જતી રૂચિ અને સ્વીકૃતિને દર્શાવતા ઈન્ડિયા સ્ટેકને શેર કરવા માટે આર્મેનિયા, સિએરા લિયોન, સુરીનામ અને એન્ટિગુઆ અને બાર્બુડા નામના ચાર દેશો સાથે પહેલેથી જ MoU પર હસ્તાક્ષર કર્યા હતા.
- ભારત અને પાપુઆ ન્યુ ગિની વચ્ચેના આ MoU મોટા પાયા પર ઓળખ, ડેટા અને ચૂકવણી સેવાઓને સમર્થન આપવા માટે 'ઈન્ડિયા સ્ટેક'ની વહેંચણીની સુવિધા આપે છે.
- આ MoU જીવન ધોરણ અને શાસન કાર્યક્ષમતામાં સુધારો કરવા માટે વસતી–સ્કેલ ડિજિટલ પબ્લિક ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર અને ટ્રાન્સફોર્મેશનલ પ્લેટફોર્મ/પ્રોજેક્ટ્સના અમલીકરણ પર ધ્યાન કેન્દ્રીત કરે છે.
- આ સહયોગ સીમલેસ ટ્રાન્ઝેક્શન માટે ડિજિટલ ઓળખ પ્રણાલી અને ડિજિટલ પેમેન્ટ મિકેનિઝમને મજબૂત બનાવવાનો પ્રયાસ કરે છે.

ઈન્ડિયા સ્ટેક શું છે?

ઈન્ડિયા સ્ટેક એ API (એપ્લિકેશન પ્રોગ્રામિંગ ઈન્ટરફેસ)નો સમૂહ છે.

- જે સરકારો, વ્યવસાયો, સ્ટાર્ટઅપ્સ અને વિકાસકર્તાઓને હાજરી–લેસ, પેપરલેસ અને કેશલેશ સર્વિસ ડિલિવરી તરફ ભારતની મુશ્કેલ સમસ્યાઓને ઉકેલવા માટે અનન્ય ડિજિટલ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરનો ઉપયોગ કરવા સક્ષમ બનાવે છે.
- ઈન્ડિયા સ્ટેક એ સરકારની આગેવાની હેઠળની પહેલ છે જે તમામ ક્ષેત્રોમાં ડિજિટલ સેવાઓની શ્રેણીને સક્ષમ કરવા માટે મજબૂત ડિજિટલ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર બનાવવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે.
- આ સંગ્રહના ઘટકોની માલિકી અને જાળવણી વિવિધ સંસ્થાઓ દ્વારા કરવામાં આવે છે.
- ઈન્ડિયા સ્ટેકનો ઉદ્દેશ્ય ઓળખ ચકાસણી, ડેટા એક્સચેન્જ અને ડિજિટલ પેમેન્ટ પ્રક્રિયાઓને નાગરિકો માટે વધુ સુલભ અને કાર્યક્ષમ બનાવવાનો છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

- તેમાં ડિજિટલ સાર્વજનિક માલસામાનનો સમાવેશ થાય છે, જે ડિજિટલ સંસાધનો અને સાધનો છે.
- **INDIA STACK**ના મુખ્ય ઘટકોમાં **AADHAR**, ડિજિટલ પેમેન્ટ માટે **UPI** અને વ્યક્તિગત દસ્તાવેજોના સુરક્ષિત સ્ટોરેજ માટે ડિજિટલ લોકરનો સમાવેશ થાય છે.

પાપુઆ ન્યુ ગિની

પાપુઆ ન્યુ ગિની એ દક્ષિણ–પશ્ચિમ પેસિફિકમાં સ્થિત એક ટાપુ દેશ છે.

- તે ઈન્ડોનેશિયા સાથે જમીન સરહદ અને ઓસ્ટ્રેલિયા તથા સોલોમન ટાપુઓ સાથે જળ સરહદ જોડાયેલ છે.
- તેમાં ન્યુ ગિનીનો પૂર્વ ભાગ અને કેટલાક નાના અપતટીય ટાપુઓનો સમાવેશ થાય છે.
- પાપુઆ ન્યુ ગિનીની રાજધાની મોરેસ્બી છે.
- પાપુઆ ન્યુ ગિની મુખ્યત્વે પર્વતીય પ્રદેશ છે પરંતુ દક્ષિણ ન્યુ ગિનીમાં નીચાણવાળા મેદાનો છે.

1. તાજેતરમાં 'જન વિશ્વાસ (જોગવાઈઓમાં સુધારો) બિલ, 2023' લોકસભામાંથી પસાર કરવામાં આવ્યું હતું. તેના વિશે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. આ બિલ 19 મંત્રાલયો/વિભાગો દ્વારા સંચાલિત 42 કેન્દ્રીય અધિનિયમોમાં 183 જોગવાઈઓમાં સુધારો કરવાની દરખાસ્ત કરે છે.
2. આ બિલનો ઉદ્દેશ્ય Ease of Living અને Ease of Doing Businessને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે.
3. આ બિલ કેટલીક જોગવાઈઓમાં ગુનાઓનું સંયોજન પણ રજૂ કરે છે.
4. આ બિલ દરેક રાજ્યના મહાનગર પાલિકામાં એક વિશેષ કોર્ટની સ્થાપનાની પણ જોગવાઈ કરે છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) ફક્ત 1, 3 અને 4 (B) ફક્ત 1, 2 અને 3
(C) ફક્ત 1 અને 2 (D) 1, 2, 3 અને 4 **(B)**

2. તાજેતરમાં ચર્ચામાં રહેલ 'કોર્પોરેટ લોન માટે ગેરંટી યોજના' (Guarantee Scheme for Corporate Debt-GSCD) વિશે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. તે કોર્પોરેટ લોન માર્કેટ ડેવલપમેન્ટ ફંડ દ્વારા ઊભી કરાયેલી લોન માટે સંપૂર્ણ ગેરંટી કવર પ્રદાન કરે છે.
2. તેનો પ્રાથમિક ઉદ્દેશ્ય રોકાણકારોનો વિશ્વાસ વધારવાનો અને કોર્પોરેટ ડેટ માર્કેટને સ્થિરતા પ્રદાન કરવાનો છે.
3. GSCDનું સંચાલન કોર્પોરેટ દેવા માટે ગેરંટી ફંડ (GFCD) દ્વારા કરવામાં આવે છે.
4. આ યોજના બજારની અવ્યવસ્થા દરમિયાન CDMDF દ્વારા રોકાણ–ગ્રેડ કોર્પોરેટ લોન સિક્યોરિટીઝ ખરીદવા માટે બનાવવામાં આવી છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) ફક્ત 1 અને 4 (B) ફક્ત 2 અને 4
(C) ફક્ત 1, 2 અને 3 (D) 1, 2, 3 અને 4 **(D)**

3. તાજેતરમાં ભારતે INDIA STACK શેર કરવા પર નીચેના પૈકી કયા દેશ સાથે MoU પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે ?

(A) મલાવી (B) પાપુઆ ન્યુ ગિની
(C) જીબુતિ (D) ગેબોન **(B)**

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

દિવસ મહિમા : 01 ઓગસ્ટ, મુસ્લિમ મહિલા અધિકાર દિવસ (Muslim Women Rights Day)

મુસ્લિમ મહિલા અધિકાર દિવસ

ભારતમાં 1 ઓગસ્ટના રોજ 'મુસ્લિમ મહિલા અધિકાર દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- ત્રિપલ તલાક બિલની પૃષ્ઠભૂમિમાં 1 ઓગસ્ટના રોજ 'મુસ્લિમ મહિલા અધિકાર' દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.
- આ બિલને 1 ઓગસ્ટ, 2019ના રોજ સંસદમાં મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.
- સંસદમાંથી પસાર થયેલા આ બિલનું નામ 'મુસ્લિમ વિમેન (પ્રોટેક્શન ઓફ રાઈટ્સ ઓન મેરેજ) બિલ, 2019' હતું.
- આ બિલમાં ત્રિપલ તલાક પ્રથાને કાનુની ગુનો જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.
- આ બિલનો મુખ્ય ઉદ્દેશ મહિલાઓમાં આત્મનિર્ભરતા અને આત્મસન્માનને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે, જેથી તેમને વધુ સશક્ત બનાવી શકાય.
- આ બિલની જોગવાઈ અનુસાર તલાક (છૂટા છેડા)ની ઘોષણાને કોગ્નિઝેબલ ગુનો ગણવામાં આવશે.

નોંધ : (1) ઈન્દોરના શાહબાનો પહેલા મુસ્લિમ મહિલા હતા કે જેમણે ત્રિપલ તલાકને સૌપ્રથમ વખત અદાલતમાં પડકાર્યો હતો.
(2) વિશ્વમાં સૌપ્રથમ વખત ઈજિપ્તે વર્ષ 1929માં ત્રિપલ તલાક પર પ્રતિબંધ મુક્યો હતો.
(3) પાકિસ્તાન અને મલેશિયા સહિત વિશ્વના 20 જેટલા મુસ્લિમ દેશોમાં ત્રિપલ તલાક પર પ્રતિબંધ છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

ISROએ PSLV-C56 મિશન સફળતાપૂર્વક લોન્ચ કર્યું

ISROએ ચંદ્રયાન-3ને સફળતાપૂર્વક લોન્ચ કર્યા બાદ PSLV-C56 લોન્ચ કરી ફરી એક સિદ્ધિ હાંસલ કરી છે.

- ઈન્ડિયન સ્પેસ રિસર્ચ ઓર્ગેનાઈઝેશન (ISRO)એ આંધ્રપ્રદેશના શ્રીહરિકોટાના સતીશ ધવન સ્પેસ સેન્ટરના પ્રથમ લોન્ચપેડ ખાતેથી 30 જુલાઈના રોજ PSLV-C56 સફળતાપૂર્વક લોન્ચ કર્યું હતું.
- PSLV-C56 દ્વારા છ સહ–યાત્રી ઉપગ્રહો સહિત સિંગાપોરના DS-SAR ઉપગ્રહને સફળતાપૂર્વક લોન્ચ કરવામાં આવ્યા હતા.

- આ મિશન ન્યૂ સ્પેસ ઈન્ડિયા લિમિટેડ (NSIL) દ્વારા સમર્પિત એક વ્યાપારી મિશન છે, જે ISROની વ્યાપારી શાખા છે.
- NSILને સિંગાપોર સરકાર દ્વારા પ્રાયોજિત એજન્સીઓ દ્વારા PSLV-C56 પર સવાર સાત ઉપગ્રહો લોન્ચ કરવા માટે કરાર કરવામાં આવ્યો હતો.
- આ સાત ઉપગ્રહો પૈકી DS-SAR ઉપગ્રહ મહત્ત્વનો હતો.
- PSLVની આ 58મી ઉડાન હતી અને PSLV કોર અલોન કોન્ફિગરેશન (PSLV-CA)નો ઉપયોગ કરવા માટેનું 17મું મિશન છે.

DS-SAR ઉપગ્રહ

DS-SAR ઉપગ્રહ DSTA (સિંગાપોર સરકારનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે) અને ST એન્જિનિયરિંગ વચ્ચેની ભાગીદારી હેઠળ વિકસાવવામાં આવ્યો છે.

- 360 કિલોગ્રામના આ ઉપગ્રહને 5 ડિગ્રી ઝોક અને 535 કિમીની ઊંચાઈએ નજીકના વિષુવવૃત્તિય ભ્રમણકક્ષા (NEO)માં લોન્ચ કરવામાં આવ્યો છે.
- આ સેટેલાઈટનો ઉપયોગ સિંગાપોર સરકારની અંદર વિવિધ એજન્સીઓની સેટેલાઈટ ઈમેજરી જરૂરિયાતોને સમર્થન આપવા માટે કરવામાં આવશે.
- ST એન્જિનિયરિંગ તેનો ઉપયોગ તેમના વાણિજ્યિક ગ્રાહકો માટે મલ્ટિ–મોડલ અને ઉચ્ચ પ્રતિભાવ ઈમેજ અને જિયોસ્પેશિયલ સેવાઓ માટે કરશે.
- DS-SARમાં ઈઝરાયેલ એરોસ્પેસનું સિન્થેટિક એપરચર રડાર (SAR) પણ ફીટ થયેલ છે.
- આ ઉપગ્રહ તમામ હવામાન પરિસ્થિતિઓમાં દિવસ અને રાત્રિની તસવીરો લેવા સક્ષમ છે.

અન્ય છ ઉપગ્રહો

1. VELOX-AM : તે 23 કિગ્રાનો ટેક્નોલોજી ડેમોન્સ્ટ્રેશન માઈક્રોસેટેલાઈટ છે.
2. ARCADE : એટમોસ્ફેરિક કપલિંગ એન્ડ ડાયનેમિક્સ એક્સપ્લોરર (ARCADE) એ સિંગાપોર સ્પેસ રિસર્ચ એજન્સીઓ દ્વારા વિકસિત પ્રાયોગિક ઉપગ્રહ છે.
3. NULion : તે શહેરી અને દૂરસ્થ સ્થળોએ સીમલેસ IoT કનેક્ટિવિટી સક્ષમ કરવા Nu Space દ્વારા બનાવવામાં આવેલ અદ્યતન 3U નેનોસેટેલાઈટ છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

4. **SCOOB-II :** તે ટેક્નોલોજી ડેમોન્સ્ટ્રેટર પેલોડ સાથેનો 3U નેનો સેટેલાઈટ છે.

5. **Galassia-2 :** તે 3U નેનોસેટેલાઈટ છે જે પૃથ્વીની નીચી ભ્રમણકક્ષામાં ફરશે.

6. **ORB-12 STRIDER :** તે આંતર–ભ્રમણકક્ષા પરીક્ષણ અને નિદર્શન માટે બહુવિધ પેલોડ્સ સાથે આંતરરાષ્ટ્રીય સહયોગ હેઠળ વિકસાવવામાં આવેલ ઉપગ્રહ છે.

PSLV

PSLVનું પૂરું નામ Polar Satellite Launch Vehicle છે.

- PSLV એ ભારતનું મીડિયમ લિફટ લોન્ચ વ્હિકલ એટલે કે ઉપગ્રહ લોન્ચ કરવાનું એક પ્રકારનું રોકેટ છે.
- ISRO દ્વારા તેને ડિઝાઈન કરવામાં આવ્યું છે તથા તેનું સંચાલન કરવામાં આવે છે.
- ભારતના રિમોટ સેન્સિંગ ઉપગ્રહોને સૂર્ય સિંક્રોનસ ભ્રમણકક્ષા (Sun-Synchronous Orbits)માં લોન્ચ કરવા માટે PSLVનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે.
- 1993માં PSLVના નિર્માણ સમયે વ્યાવસાયિક રીતે આવી સુવિધા ફક્ત રશિયા પાસે જ હતી.
- PSLV દ્વારા નાના કદના ઉપગ્રહોને ભૂ–સ્થિર કક્ષા (Geostationary Transfer Orbit)માં પણ લોન્ચ કરી શકાય છે.
- PSLV દ્વારા લોન્ચ કરવામાં આવેલા કેટલાક મહત્ત્વના મિશનો આ પ્રમાણે છે :

PSLV દ્વારા લોન્ચ કેટલાક મિશન

ક્રમ	રોકેટનું નામ	મિશન	તારીખ
1	PSLV-01	PSLVનું પ્રથમ મિશન	20 સપ્ટેમ્બર, 1993
2	PSLV-XL-C11	ચંદ્રયાન-1	22 ઓક્ટોબર, 2008
3	PSLV-XL C25	મંગળયાન	5 નવેમ્બર, 2013
4	PSLV-C30	એસ્ટ્રોસેટ (ખગોળીય શોધને સમર્પિત ભારતનું પ્રથમ Space Telescope)	28 સપ્ટેમ્બર, 2015
5	PSLV-C37	એક જ રોકેટ દ્વારા સૌથી વધુ 104 ઉપગ્રહ લોન્ચ	15 ફેબ્રુઆરી, 2017

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1 થી 7 ઓગસ્ટ : વિશ્વ સ્તનપાન સપ્તાહ

સમગ્ર વિશ્વમાં દર વર્ષે 1 થી 7 ઓગસ્ટ દરમિયાન 'વિશ્વ સ્તનપાન સપ્તાહ' (World Breastfeeding Week)ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- આ વિકની ઉજવણીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ સમગ્ર વિશ્વમાં સ્તનપાનને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે.
- World Alliance For Breastfeeding Action (WABA) દ્વારા 14 ફેબ્રુઆરી, 1991ના રોજ આ સપ્તાહની ઉજવણીની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- આ અંતર્ગત 1992થી દર વર્ષે આ સપ્તાહ ઉજવાય છે.
- હાલ WABA, WHO અને UNICEF દ્વારા સપ્તાહની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.
- WABA દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલી વર્ષ 2023ના 'World Breastfeeding Week'ની થીમ 'Enabling Breastfeeding : making a difference for working parents' છે.
- જ્યારે WHO દ્વારા 'Let's make breastfeeding and Work, Work!' થીમ જાહેર કરવામાં આવી છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

Cinematograph (Amendment) Bill, 2023

તાજેતરમાં લોકસભા અને રાજ્યસભામાં 'સિનેમેટોગ્રાફ (સુધારા) બિલ, 2023' પસાર કરવામાં આવ્યું હતું.

- આ બિલ સેન્સરશિપથી લઈને કોપીરાઈટ સુધીની દરેક વસ્તુને આવરી લેવા માટે કાયદાના અવકાશને વિસ્તૃત કરે છે અને કડક એન્ટી–પાયરસી જોગવાઈઓ કરે છે.
- આ બિલનો ઉદ્દેશ 1952ના વર્તમાન સિનેમેટોગ્રાફ એક્ટમાં સુધારો કરવાનો છે.

સિનેમેટોગ્રાફ (સુધારા) બિલ, 2023માં સૂચિત જોગવાઈઓ

ચાંચિયાગીરી વિરોધી જોગવાઈઓ

- આ બિલનો ઉદ્દેશ્ય અનધિકૃત ઓડિયો–વિઝ્યુઅલ રેકોર્ડિંગ અને કોપિરાઈટ કરેલી સામગ્રીના વિતરણમાં સામેલ વ્યક્તિઓ પર સખત દંડ લાદીને ફિલ્મોની પાયરસી અટકાવવાનો છે.
- જોગવાઈઓમાં નીચે મુજબની સજા સામેલ છે.
- **જેલની મુદત :** 3 મહિના થી 3 વર્ષ સુધીની કેદ
- દંડ : રૂ. 3 લાખથી ઓડિટેડ કુલ ઉત્પાદન ખર્ચના 5% સુધી

કોપિરાઈટ કવરેજનું વિસ્તરણ

- તેનો ઉદ્દેશ સિનેમેટોગ્રાફ એક્ટ, 1952ના કવરેજને વિસ્તારવાનો છે. જે મુખ્યત્વે સેન્સરશિપ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે, જેમાં કોપિરાઈટ સુરક્ષાનો સમાવેશ થાય છે.
- આ પગલું ફિલ્મ વિતરણના ઉભરતા દૃશ્યને અનુરૂપ છે અને તેનો હેતુ ફિલ્મ નિર્માતાઓ અને સામગ્રી સર્જકોના બૌધિક સંપદા અધિકારોનું રક્ષણ કરવાનો છે.

CBFC પર સરકારની મર્યાદિત સત્તાઓ

- તે સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ ફિલ્મ સર્ટિફિકેશન (CBFC)ની સ્વાયત્તતા પર ભાર મૂકે છે.
- કે.એમ. શંકરપા વિ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા (2000)માં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયના આધારે સરકાર CBFC દ્વારા લેવામાં આવેલા નિર્ણયોમાં ફેરફાર કરી શકતી નથી.

ઉંમર-આધારિત રેટિંગ (U\A રેટિંગ)

- આ સુધારા બિલ એવી ફિલ્મો માટે નવી વય–આધારિત રેટિંગ સિસ્ટમ રજૂ કરે છે જેને માતાપિતા અથવા વાલીઓના માર્ગદર્શનની જરૂર હોય છે.
- વર્તમાન U\A રેટિંગ, જે વ્યાપક વય શ્રેણીને આવરી લે છે, તેને ત્રણ અલગ–અલગ શ્રેણીઓમાં વિભાજિત કરવામાં આવશે :

(1) U\A 7+ : માતાપિતા અથવા વાલીના માર્ગદર્શન સાથે 7 વર્ષથી વધુ ઉંમરના બાળકો માટે યોગ્ય મૂવીઝ

(2) U\A 13+ : માતાપિતા અથવા વાલીના માર્ગદર્શન સાથે 13 વર્ષથી વધુ ઉંમરના બાળકો માટે યોગ્ય મૂવીઝ

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

(3) **U\A 16+ :** માતાપિતા અથવા વાલીના માર્ગદર્શન સાથે <u>16 વર્ષથી વધુ ઉંમર</u>ના બાળકો માટે યોગ્ય મૂવીઝ

- આ નવી વર્ગીકરણ પ્રણાલી <u>ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી નિયમો, 2021</u> અને <u>શ્યામ બેનેગલ સમિતિની ભલામણ (2017)</u>ના આધારે સ્ટ્રીમિંગ પ્લેટફોર્મ માટે અમલમાં મુકવામાં આવેલ અધિક્રમિક વય વર્ગીકરણ સાથે સંરેખિત છે.

ટીવી અને અન્ય માધ્યમો માટે ફરી પ્રમાણપત્ર

- 2004ના બોમ્બે હાઈકોર્ટના આદેશ પછી, ટેલિવિઝન પર પુખ્ત રેટિંગવાળી ફિલ્મો પર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો છે.
- જેના પરિણામે બ્રોડકાસ્ટર્સ સ્વેચ્છાએ ફિલ્મો કાપી નાખે છે અને U\A રેટિંગ માટે CBFC પાસેથી પુનઃ પ્રમાણપત્ર માંગે છે.
- આ બિલ આ પ્રથાને ઔપચારિક બનાવે છે, જે ફિલ્મોને ટેલિવિઝન અને 'અન્ય મીડિયા' દ્વારા પ્રસારણ માટે ફરીથી પ્રમાણિત કરવાની મંજૂરી આપે છે.

પ્રમાણપત્રોની કાયમી માન્યતા

- આ અધિનિયમમાં સુધારા દ્વારા 10 વર્ષની માન્યતાના પ્રતિબંધને દૂર કરીને CBFC પ્રમાણપત્રોને કાયમી માન્યતા આપી શકાય છે.

નોંધ: (1) ફિલ્મોનું પ્રદર્શન ભારતીય સમાજની સહિષ્ણુતાની મર્યાદામાં હોય તેની ખાતરી કરવા માટે સંસદ દ્વારા <u>'સિનેમેટોગ્રાફ એક્ટ, 1952'</u> ઘડવામાં આવ્યો હતો.

(2) આ અધિનિયમની <u>કલમ-3</u> <u>'સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ ફિલ્મ સર્ટિફિકેશન' (સામાન્ય રીતે બોર્ડ ઓફ સેન્સર્સ</u>

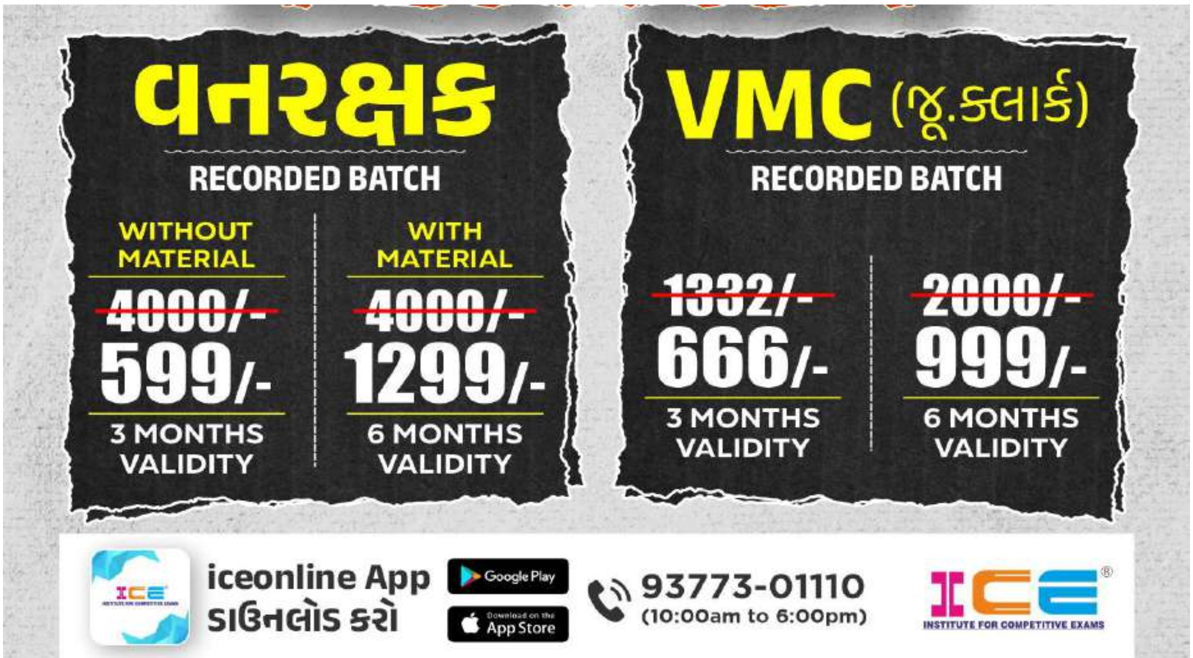

1. ભારતમાં કયા દિવસે 'મુસ્લિમ મહિલા અધિકાર દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે ?

(A) 1 ઓગસ્ટ (B) 2 ઓગસ્ટ (C) 3 ઓગસ્ટ (D) 4 ઓગસ્ટ **(A)**

2. ભારતમાં કયા બિલની પૃષ્ઠભૂમિમાં 'મુસ્લિમ મહિલા અધિકાર દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે ?

(A) મુસ્લિમ વિમેન (પ્રોટેક્શન ઓફ રાઈટ્સ મેરેજ) બિલ, 2019

(B) મુસ્લિમ વિમેન (પ્રોટેક્શન ઓફ રાઈટ્સ મેરેજ) બિલ, 2020

(C) મુસ્લિમ વિમેન (પ્રોટેક્શન ઓફ રાઈટ્સ મેરેજ) બિલ, 2014

(D) મુસ્લિમ વિમેન (પ્રોટેક્શન ઓફ રાઈટ્સ મેરેજ) બિલ, 2009 **(A)**

3. તાજેતરમાં ISROએ PSLV-C56 દ્વારા DS-SAR ઉપગ્રહને અવકાશમાં છોડયો હતો. આ ઉપગ્રહ કયા દેશનો છે ?

(A) નેપાળ (B) જાપાન (C) સિંગાપોર (D) યુએઈ **(C)**

4. PSLVનું પૂરું નામ શું છે ?

(A) Polar Satellite Launch Vehicle (B) Polar Satellite Land Vehicle

(C) Polar Satellite Lunar Vehicle (D) Polar Satellite Lander Vehicle **(A)**

5. સમગ્ર વિશ્વમાં 1 થી 7 ઓગસ્ટ દરમિયાન કયા સપ્તાહની ઉજવણી કરવામાં આવે છે ?

(A) વિશ્વ પર્યાવરણ બચાવો સપ્તાહ (B) વિશ્વ વન્યજીવ સંરક્ષણ સપ્તાહ

(C) વિશ્વ સ્તનપાન સપ્તાહ (D) વિશ્વ બાળ સુરક્ષા સપ્તાહ **(C)**

6. તાજેતરમાં 'Cinematograph (Amendment) Bill, 2023' લોકસભા અને રાજ્યસભામાંથી પસાર કરવામાં આવ્યું હતું. આ બિલ સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. આ બિલ અંતર્ગત 1952ના વર્તમાન સિનેમેટોગ્રાફ એક્ટમાં સુધારો કરવાનો છે.
2. આ બિલનો ઉદ્દેશ્ય અનધિકૃત ઓડિયો–વિઝ્યુઅલ રેકોર્ડિંગ અને કોપિરાઈટ કરેલી સામગ્રીના વિતરણમાં સામેલ વ્યક્તિઓ પર સખત દંડ લાદીને ફિલ્મોની પાયરસી અટકાવવાનો છે.
3. આ બિલ જયપુરમાં નવી સેન્સર બોર્ડ ઓફિસની સ્થાપનાની જોગવાઈ કરે છે.
4. આ બિલ સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ ફિલ્મ સર્ટિફિકેશન (CBFC)ની સ્વાયતત્તા પર ભાર મૂકે છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) માત્ર 1 અને 3 (B) માત્ર 1 અને 2

(C) માત્ર 1, 2 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4 **(C)**

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ઈંગ્લેન્ડના ફાસ્ટ બોલર શ્રી સ્ટુઅર્ટ બ્રોડએ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રિકેટમાંથી નિવૃત્તિ જાહેર કરી

તાજેતરમાં ઈંગ્લેન્ડના દિગ્ગજ ફાસ્ટ બોલર શ્રી સ્ટુઅર્ટ બ્રોડએ ઓસ્ટ્રેલિયા સામેની એશિઝ શ્રેણી બાદ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રિકેટમાંથી નિવૃત્તિ જાહેર કરી છે.

શ્રી સ્ટુઅર્ટ બ્રોડ

શ્રી સ્ટુઅર્ટ બ્રોડનો જન્મ 24 જુન, 1986ના રોજ ઈંગ્લેન્ડના નોટિંગહામ ખાતે થયો હતો.

- તેમનું પૂરું નામ સ્ટુઅર્ટ ક્રિસ્ટોફર જ્હોન બ્રોડ છે.
- તેમના પિતા ક્રિસ બોર્ડ (બ્રાયન ક્રિસ્ટોર બ્રોડ) ઈંગ્લેન્ડના ક્રિકેટ અધિકારી, બ્રોડકાસ્ટર અને ભૂતપૂર્વ ખેલાડી છે.
- શ્રી સ્ટુઅર્ટ બ્રોડે ઈંગ્લેન્ડ માટે 167 ટેસ્ટ મેચ, 121 વન–ડે અને 56 T-20 આંતરરાષ્ટ્રીય મેચ રમી છે.
- તેમણે 20 વર્ષની વયે ઓગસ્ટ 2006માં પાકિસ્તાન સામેની T-20 મેચમાં ડેબ્યૂ કર્યુ હતું.
- ત્યારબાદ વર્ષ 2007માં શ્રીલંકા સામે ટેસ્ટમાં ડેબ્યૂ કર્યુ હતું. તથા વન–ડેમાં ડેબ્યૂ 2006માં પાકિસ્તાન સામે કર્યુ હતું.
- તેમણે 167 ટેસ્ટ મેચમાં 604 વિકેટ ઝડપી છે. તથા ટેસ્ટમાં 3,662 રન અને 1 સદી નોંધાવી છે.
- 121 વન–ડે મેચમાં તેમણે 529 રન અને 178 વિકેટ ઝડપી છે.
- તથા 56 T-20 મેચમાં 118 રન અને 65 વિકેટ ઝડપી છે.
- ભારતના પ્રસિદ્ધ ક્રિકેટર શ્રી યુવરાજ સિંહે 2007ના T-20 વર્લ્ડ કપમાં શ્રી સ્ટુઅર્ટ બ્રોડની ઓવરમાં 6 બોલમાં 6 છગ્ગા ફટકાર્યા હતા.
- નોંધનીય છે કે ક્રિકેટના અત્યાર સુધીના સૌથી મહાન ફાસ્ટ બોલરમાં તેમની ગણના થાય છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ઓસ્ટ્રેલિયામાં ISRO રોકેટનો કાટમાળ મળ્યો

તાજેતરમાં ઈસરો (ઈન્ડિયન સ્પેસ રિસર્ચ ઓર્ગેનાઈઝેશન) રોકેટનો કાટમાળ પશ્ચિમ ઓસ્ટ્રેલિયાના દરિયાકાંઠેથી મળી આવ્યો છે.

- આ પૃષ્ટિ ઓસ્ટ્રેલિયન સ્પેસ એજન્સીએ કરી હતી.
- ISROનું વધારાનું મૂલ્યાંકન ભારપૂર્વક સૂચવે છે કે કાટમાળ કદાચ PSLV રોકેટમાંથી નિકળ્યો છે.
- ઈસરોના અધિકારીઓના જણાવ્યા મુજબ આ પદાર્થ લગભગ બે મહિના પહેલા IRNSS નક્ષત્ર માટે નેવિગેશન સેટેલાઈટ લોન્ચ કરવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતા PSLV રોકેટનો અડધો બળી ગયેલો ભાગ હોવાનું જણાય છે.

અવકાશ કાટમાળ શું છે ?

અવકાશનો ભંગાર અથવા કાટમાળ પૃથ્વીની ભ્રમણકક્ષામાં માનવસર્જિત વસ્તુઓનો સંદર્ભ આપે છે.

- અવકાશ ભંગારમાં વપરાયેલ રોકેટ, નિષ્ક્રિય ઉપગ્રહો, અવકાશ સંસ્થાઓના ટુકડાઓ અને એન્ટિ–સેટેલાઈટ સિસ્ટમ (ASAT)નો સમાવેશ થાય છે.

અવકાશ કાટમાળ અંગે ચિંતા

પૃથ્વી પર અવકાશના કાટમાળની શોધ જીવન, મિલકત અને દરિયાઈ જીવન માટે સંભવિત જોખમો અંગે ચિંતા ઉભી કરી છે.

- અવકાશી કાટમાળ મહાસાગરોમાં પડવાની શકયતાઓ વધારે છે કારણ કે પૃથ્વીની સપાટીનો 70% ભાગ મહાસાગરથી ઢંકાયેલો છે.
- કાટમાળના મોટા ટૂકડાઓ દરિયાઈ જીવન માટે ખતરો અને પ્રદૂષણ સ્ત્રોત બની શકે છે.
- જોકે મોટાભાગે અવકાશમાંથી પડતો કાટમાળ નાના ટૂકડાઓ હોય છે.
- તરતો અવકાશી ભંગાર ઓપરેશનલ ઉપગ્રહો માટે સંભવિત ખતરો છે કારણ કે આ કાટમાળ સાથે અથડામણ ઉપગ્રહોને નષ્ટ કરી શકે છે.
- 'કેસલર સિન્ડ્રોમ' અવકાશમાં વધુ પડતા પદાર્થો અને ભંગારનો ઉલ્લેખ કરે છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

આંતરરાષ્ટ્રીય કરારો અને જવાબદારીઓ

પૃથ્વી પર પાછા પડતા પદાર્થો સહિત અવકાશના કાટમાળના મુદ્દાને ઉકેલવા માટે આંતરરાષ્ટ્રીય નિયમો અસ્તિત્વમાં છે.

- સ્પેસ ઓબ્જેક્ટ્સ દ્વારા થતા નુકસાન માટે આંતરરાષ્ટ્રીય જવાબદારી પરનું કન્વેશન પૃથ્વી પર અથવા અન્ય અવકાશ સંપત્તિઓ પર તેમના અવકાશ પદાર્થોને કારણે થતા કોઈપણ નુકસાન માટે લોન્ચિંગ દેશોની જવાબદારી દર્શાવે છે.
- આ જોગગવાઈ લોન્ચ કરનાર દેશને કોઈપણ નુકસાનની ભરપાઈ કરવા માટે 'સંપૂર્ણપણે જવાબદાર' બનાવે છે.

નોંધ: (1) ISROએ અવકાશ કાટમાળના જોખમને મોનિટર કરવા અને ઘટાડવા માટે સ્પેસ ડેબ્રિસ રિસર્ચ સેન્ટર (SDRC)ની પણ સ્થાપના કરી છે.

(2) 'પ્રોજેક્ટ નેત્રા' એ કાટમાળ અને અન્ય જોખમો શોધવા માટે ભારતીય ઉપગ્રહો દ્વારા અવકાશમાં સ્થાપિત કરાયેલ પ્રારંભિક ચેતવણી પ્રણાલી છે.

(3) ઈન્ટર–એજન્સી સ્પેસ ડેબ્રિસ કોઓર્ડિનેશન કમિટી (IADC) એ 1993માં સ્થપાયેલ આંતરરાષ્ટ્રીય સરકારી મંચ છે. જે અવકાશ–અન્વેષણ કરનારા દેશો વચ્ચે અવકાશના કાટમાળના મુદ્દાને રજૂ કરવા માટેના પ્રયત્નોનું સંકલન કરી શકે છે.

સાત અનન્ય ભારતીય હસ્તકલાને GI ટેગ

ચેન્નાઈ સ્થિત ભૌગોલિક સંકેતો રજિસ્ટ્રીએ તાજેતરમાં ભારતના વિવિધ પ્રદેશોના સાત ઉત્પાદનોને ભૌગોલિક સંકેત (GI) ટેગ આપ્યો છે.

- જેમાં રાજસ્થાનની ચાર પરંપરાગત હસ્તકલાનો સમાવેશ થાય છે.

7 નવા GI ટેગ

તાજેતરમાં મળેલા સાત નવા GI ટેગ નીચે મુજબ છે :

- જલેસર ધાતુ શિલ્પ (Jalesar Dhatu Shilp) : જલેસર ઉત્તરપ્રદેશની ધાતુની એક હસ્તકલા છે, જે સુશોભન ધાતુની હસ્તકલા અને પિત્તળના વાસણો માટે જાણીતી છે.
- ગોવાની મનકુરાડ કેરી (Mankurad Mango) : તેને મલકોરાડા તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે, તે કેરીની એક અનોખી જાતનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.
- ગોઆન બેલિન્કા : એક પરંપરાગત ઈન્ડો–પોર્ટુગીઝ પુડિંગ, જેને 'ગોઆન ડેઝર્ટ્સની રાણી' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- રાજસ્થાનના ચાર GI ટેગ :

(1) ઉદયપુર કોફતગારી ધાતુ શિલ્પ

(2) બિકાનેર કાશીદાકારી શિલ્પ

(3) જોધપુર બંધેજ હસ્તકલા

(4) બિકાનેર ઉસ્તા આર્ટ હસ્તકલા

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1. તાજેતરમાં શ્રી સ્ટુઅર્ટ બ્રોડએ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રિકેટમાંથી નિવૃત્તિ જાહેર કરી છે. તેઓ કયા દેશના પ્રસિદ્ધ ફાસ્ટ બોલર હતા ?

(A) ઓસ્ટ્રેલિયા (B) ઈંગ્લેન્ડ (C) ન્યુઝીલેન્ડ (D) દ. આફ્રિકા **(B)**

2. ભારતના પ્રસિદ્ધ ક્રિકેટર શ્રી યુવરાજ સિંહે 2007ના T-20 વર્લ્ડકપમાં કયા બોલરની ઓવરમાં છ બોલમાં છ છગ્ગા ફટકાર્યા હતા ?

(A) શ્રી સ્ટુઅટ બ્રોડ (B) બ્રેટ લી
(C) મિશેલ સ્ટાર્ક (D) માર્ક વૂડ **(A)**

3. તાજેતરમાં કયા દેશના દરિયા કિનારાથી ISRO રોકેટનો કાટમાળ મળ્યો હતો ?

(A) શ્રીલંકા (B) મલેશિયા
(C) જાપાન (D) ઓસ્ટ્રેલિયા **(D)**

4. તાજેતરમાં 'જલેસર ધાતુ શિલ્પ' (Jalesar Dhatu Shilp)ને GI ટેગ મળ્યો છે. તે કયા રાજ્ય સાથે સંબંધિત છે ?

(A) પંજાબ (B) ઉત્તરપ્રદેશ
(C) રાજસ્થાન (D) હરિયાણા **(B)**

5. તાજેતરમાં 'મનકુરાડ કેરી' (Mankurad Mango)ને GI ટેગ મળ્યો છે. તે કયા રાજ્ય સાથે સંબંધિત છે ?

(A) રાજસ્થાન (B) ઝારખંડ (C) ગોવા (D) તમિલનાડુ **(C)**

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

મેન્ગ્રોવ સેલ (Mangrove Cell)

તાજેતરમાં પશ્ચિમ બંગાળે મેન્ગ્રોવ ઈકોસિસ્ટમના સંરક્ષણ માટેના આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ પર રાજ્યમાં 'મેન્ગ્રોવ સેલ' (Mangrove Cell) સ્થાપવાની જાહેરાત કરી છે.

- પશ્ચિમ બંગાળ રાજ્ય ભારતના લગભગ 40% મેન્ગ્રોવ જંગલોનું ઘર છે.
- મેન્ગ્રોવ સેલ એક વિશિષ્ટ સંસ્થા હશે જે સંપૂર્ણપણે મેન્ગ્રોવ મેનેજમેન્ટ અને સંરક્ષણ માટે સમર્પિત હશે.
- તેની પાસે રાજ્યમાં મેન્ગ્રોવ્ઝનું વાવેતર અને જાળવણી કરવાનો એક એક્શન પ્લાન હશે.
- અને તે મેન્ગ્રોવ સંરક્ષણ પ્રયાસોને વધારવા માટે બિન–સરકારી સંસ્થાઓ (NGO) સાથે સંકલનમાં કામ કરશે.
- આ મેન્ગ્રોવ સેલ સરકારી સ્ત્રોતોમાં જ નહીં પરંતુ ખાનગી અને આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રોમાંથી પણ ભંડોળ જનરેટ કરશે.

નોંધ : (1) મેન્ગ્રોવ ઈકોસિસ્ટમના સંરક્ષણ માટેનો આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ દર વર્ષે 26 જુલાઈના રોજ ઉજવવામાં આવે છે.

(2) તેનો ઉદ્દેશ્ય મેન્ગ્રોવ ઈકોસિસ્ટમના મહત્ત્વ વિશે જાગૃતિ લાવવાનો છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

મેન્ગ્રોવ્સ વિશે

મેન્ગ્રોવ્સ (ચેર વૃક્ષો) એ ઉષ્ણકટિબંધિય અને ઉપોષ્ણકટિબંધિય પ્રદેશોમાં જોવા મળતા દરિયાઈ ઈકોસિસ્ટમનો અનન્ય પ્રકાર છે.

- તે ક્ષાર–સહિષ્ણુ વૃક્ષો અને ઝાડીઓના ગાઢ જંગલો છે જે આંતર ભરતી ઝોનમાં ઉગે છે જ્યાં જમીન અને સમુદ્ર મળે છે.
- આ ઈકોસિસ્ટમ કઠોર પરિસ્થિતિઓ જેમ કે ખારા પાણી, ભરતીની વિવિધતા અને કાદવવાળી, ઓક્સિજન–અવક્ષયવાળી જમીનનો સામનો કરવાની તેમની ક્ષમતા દ્વારા વર્ગીકૃત થયેલ છે.
- મેન્ગ્રોવ્સ પ્રજનનનું જીવંત મોડ પ્રદર્શિત કરે છે, જ્યાં જમીન પર પડતા પહેલા બીજ ઝાડની અંદર અંકુરિત થાય છે.
- વિવિપેરિટી એ ખારા પાણીમાં અંકુરણના પડકારને પહોંચી વળવા માટે અનુકૂલનશીલ પદ્ધતિ છે.

- મેન્ગ્રોવની કેટલીક પ્રજાતિઓ તેમના પાંદડા દ્વારા વધારાનું મીઠું ઉત્સર્જન કરે છે, જ્યારે તેમના મૂળમાં મીઠાના શોષણને અવરોધે છે.
- મેન્ગ્રોવના છોડમાં <u>સ્તંભ મૂળ (Prop Roots)</u> અને <u>શ્વસન મૂળ (Pneumatophores)</u> જેવા વિશિષ્ટ મૂળ હોય છે, જે પાણીના પ્રવાહને નિયંત્રિત કરવામાં મદદ કરે છે અને ભરતીના પડકારજનક વાતાવરણમાં ટેકો પૂરો પાડે છે.

ભારતનું મેન્ગ્રોવ કવર

<u>ઈન્ડિયન સ્ટેટ ફોરેસ્ટ રિપોર્ટ 2021</u> અનુસાર ભારતમાં મેન્ગ્રોવ કવર <u>4992 ચોરસ કિ.મી.</u> છે. જે દેશના કુલ ભૌગોલિક વિસ્તારના <u>0.15%</u> છે.

- પશ્ચિમ બંગાળમાં આવેલ <u>સુંદરવન</u> એ વિશ્વનો સૌથી મોટો મેન્ગ્રોવ જંગલ વિસ્તાર છે. તે <u>યુનેસ્કો વર્લ્ડ હેરિટેજ સાઈટ</u> તરીકે સૂચિબદ્ધ છે.
- ભારતના મેન્ગ્રોવ કવર પશ્ચિમ બંગાળની 42.45% જમીન, ગુજરાતની 23.66% અને આંદામાન અને નિકોબાર ટાપુઓનો 12.39% હિસ્સો ધરાવે છે.
- સુંદરવન ઉપરાંત આંદામાન પ્રદેશ, ગુજરાતમાં કચ્છ અને જામનગર વિસ્તારો પણ નોંધપાત્ર મેન્ગ્રોવ કવર ધરાવે છે.
- કેરળ અને પુડુચેરી એ સૌથી ઓછા મેન્ગ્રોવ કવરવાળા રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ છે.

મહત્ત્વ

મેન્ગ્રોવ એટલે કે ચેરના જંગલો <u>નવ રાજ્ય અને ત્રણ કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો</u>ના સમુદ્રી કિનારાના વિસ્તારોમાં ફેલાયેલા છે.

- તે ભરતી ઓટ તેમજ ભારે પવન–તોફાનોથી <u>દરિયા કિનારાનું ધોવાણ થતા અટકાવે</u> છે.
- મેન્ગ્રોવ વિવિધ પ્રકારની વનસ્પતિ અને પ્રાણીઓની વિવિધ જાતો માટે નિવાસસ્થાન પ્રદાન કરે છે, જે વિવિધ દરિયાઈ અને પાર્થિવ જીવો માટે પ્રજનન, સંવર્ધન અને ગોચર તરીકે કાર્ય કરે છે.
- ઉદાહરણ તરીકે <u>રોયલ બેંગલ ટાઈગર</u>, <u>ઈરાવડી ડોલ્ફિન</u>, <u>રીસસ મેકાક</u>, <u>ચિત્તો</u>, <u>નાની ભારતીય કસ્તુરી બિલાડી</u> વગેરે સુંદરવનમાં રહે છે.
- તેમના ગાઢ મૂળ અને સ્તંભ મૂળનું ગંઠાયેલું નેટવર્ક દરિયાકાંઠાના ધોવાણને અટકાવે છે તથા તરંગો અને પ્રવાહોની અસર ઘટાડે છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

- મેન્ગ્રોવ તોફાન અને ચક્રવાતો દરમિયાન તેમની ઊર્જાને શોષી શકે છે અને વિસર્જન કરી શકે છે, જેનાથી અંતર્દેશીય વિસ્તારો અને માનવ વસાહતોને વિનાશક નુકસાનથી રક્ષણ મળે છે.
- મેન્ગ્રોવ્સ અત્યંત કાર્યક્ષમ કાર્બન સિંક છે, જે વાતાવરણમાંથી વિશાળ માત્રામાં કાર્બન ડાયોક્સાઈડને અલગ કરે છે અને તેને તેમના બાયોમાસ અને કાંપના સ્વરૂપમાં સંગ્રહિત કરે છે.
- મેન્ગ્રોવ્સ આજીવિકા અને સ્થાનિક ખાદ્ય સુરક્ષામાં યોગદાન આપીને માછીમારીને ટેકો આપે છે, જ્યારે માછલી અને ગોકલગાય માટે સંવર્ધિત વિસ્તારો આપીને માછલીની ઉત્પાદકતામાં વધારો કરે છે.
- મેન્ગ્રોવ્સ કુદરતી ફિલ્ટર તરીકે પણ કામ કરે છે, ખુલ્લા સમુદ્ર સુધી પહોંચતા પહેલા દરિયાકાંઠાના પાણીને દૂષિત થતા અટકાવે છે અને પોષક તત્ત્વોનું પણ સંરક્ષણ કરે છે.
- પાણીને શુદ્ધ કરવા પોષક તત્ત્વોની ભૂમિકા દરિયાઈ જીવસૃષ્ટિના સ્વાસ્થ્ય અને નાજુક દરિયાકાંઠાની ઈકોસિસ્ટમનું સંતુલન જાળવવામાં મદદ કરે છે.
- મેન્ગ્રોવ્સ મનોરંજનની તકો પૂરી પાડે છે જેમ કે ઈકો–ટૂરિઝમ, બર્ડ વોચિંગ, કેયકિંગ અને પ્રકૃતિ આધારિત પ્રવૃત્તિઓ જે સ્થાનિક સમુદાયો માટે ટકાઉ આર્થિક વિકાસને પ્રોત્સાહન આપી શકે છે.

પ્લાસ્ટિક ઓવરશૂટ દિવસ (Plastic Overshoot Day)

તાજેતરમાં 28 જુલાઈ, 2023ના રોજ 'પૃથ્વી પર પ્લાસ્ટિક ઓવરશૂટ દિવસ' ઉજવવામાં આવ્યો હતો.

- તે વર્ષનો તે સમય છે જ્યારે વિશ્વભરમાં ઉત્પાદિત પ્લાસિટક કચરાનું પ્રમાણ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમની ક્ષમતા કરતા વધી જાય છે.
- પ્લાસ્ટિક ઓવરશૂટ ડે પર સ્વિસ સ્થિત રિસર્ચ કન્સલ્ટન્સી અર્થ એક્શન દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ અહેવાલ પ્લાસ્ટિક પ્રદૂષણ અને પર્યાવરણ પર તેની અસરના ચિંતાજનક મુદ્દા પર પ્રકાશ પાડે છે.

રિપોર્ટના મુખ્ય તારણો

દેશના મિસમેનેજ્ડ વેસ્ટ ઈન્ડેક્સ (MWI)ના આધારે પ્લાસ્ટિક ઓવરશૂટ ડે નક્કી કરવામાં આવે છે.

- વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ ક્ષમતા અને પ્લાસિટક વપરાશ વચ્ચેનો તફાવત 'મિસમેનેજ્ડ વેસ્ટ ઈન્ડેક્સ' (MWI) તરીકે ઓળખાય છે.

- રિપોર્ટમાં જણાવાયું છે કે <u>વર્ષ 2023</u>માં <u>6,86,42,999 ટન</u> વધારાનો પ્લાસ્ટિક કચરો પ્રકૃતિમાં પ્રવેશ કરશે, જે ગંભીર પ્લાસ્ટિક પ્રદૂષણ સંકટ સૂચવે છે.
- રિપોર્ટમાં <u>વિશ્વના 52% પ્લાસ્ટિક કચરા</u> માટે જવાબદાર <u>12 દેશોની</u> ઓળખ કરવામાં આવી છે.
- જેમાં ચીન, બ્રાઝિલ, ઈન્ડોનેશિયા, થાઈલેન્ડ, રશિયા, મેક્સિકો, યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ, સાઉદી અરેબિયા, ડેમોક્રેટિક રિપબ્લિક ઓફ કોંગો, ઈરાન, કઝાકિસ્તાન અને ભારત સામેલ છે.
- ગેરવ્યવસ્થાપિત કચરાની સૌથી વધુ ટકાવારી ધરાવતા ત્રણ દેશો આફ્રિકામાં મોઝામ્બિક (98.8%), નાઈજીરીયા (99.44%) અને કેન્યા (98.9%) છે.
- MWIમાં ભારત <u>98.55% કચરા</u> સાથે ચોથા ક્રમે છે.
- પ્લાસ્ટિક પેકેજિંગ અને સિંગલ–યુઝ પ્લાસ્ટિક સહિત ટૂંકા જીવનના પ્લાસ્ટિક, વાર્ષિક ઉપયોગમાં તમામ પ્લાસ્ટિકમાં લગભગ 37% હિસ્સો ધરાવે છે.
- આ શ્રેણીઓ પર્યાવરણમાં લિકેજનું વધુ જોખમ ઊભું કરે છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ભારતના સંદર્ભમાં પ્લાસ્ટિક ઓવરશૂટ દિવસ

દેશમાં પ્લાસ્ટિક કચરો તેની કચરા વ્યવસ્થાપનક્ષમતા કરતા વધી ગયો હોવાને કારણે <u>6 જાન્યુઆરી, 2023</u> ભારત માટે પ્લાસ્ટિક ઓવરશૂટ દિવસ તરીકે મનાવવામાં આવ્યો હતો.

- ભારતનો માથાદીઠ વપરાશ <u>5.3 કિગ્રા</u> છે, જે વૈશ્વિક સરેરાશ <u>20.9 કિગ્રા</u> કરતા ઘણો ઓછો છે.

1. તાજેતરમાં કયા રાજ્યએ 'મેન્ગ્રોવ સેલ' (Mangrove Cell)ની સ્થાપનાની જાહેરાત કરી છે ?

(A) તમિલનાડુ (B) ઓડિશા (C) પશ્ચિમ બંગાળ (D) ગુજરાત **(C)**

2. 'મેન્ગ્રોવ ઈકોસિસ્ટમના સંરક્ષણ માટેનો આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ' દર વર્ષે ક્યારે ઉજવવામાં આવે છે ?

(A) 26 જુલાઈ (B) 27 જુલાઈ (C) 28 જુલાઈ (D) 29 જુલાઈ **(A)**

3. 'મેન્ગ્રોવ' સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. મેન્ગ્રોવ્સ (ચેર વૃક્ષો) એ ઉષ્ણકટિબંધિય અને ઉપોષ્ણકટિબંધિય પ્રદેશમાં જોવા મળતા દરિયાઈ ઈકોસિસ્ટમનો અનન્ય પ્રકાર છે.
2. તે ક્ષાર–સહિષ્ણુ વૃક્ષો અને ઝાડીઓના ગાઢ જંગલો છે જે આંતર ભરતી ઝોનમાં ઉગે છે – જ્યાં જમીન અને સમુદ્ર મળે છે.
3. તે ભરતી–ઓટ તેમજ ભારે પવન–તોફાનોથી દરિયા કિનારાનું ધોવાણ થતા અટકાવે છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) માત્ર 1 (B) માત્ર 1 અને 2

(C) માત્ર 2 અને 3 (D) 1, 2 અને 3 **(D)**

® ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

4. તાજેતરમાં પ્લાસ્ટિક ઓવરશૂટ દિવસ નિમિત્તે સ્વિચ સ્થિત રિસર્ચ કન્સલ્ટન્સી અર્થ એક્શન દ્વારા પ્લાસ્ટિક પ્રદૂષણ સંદર્ભે એક રિપોર્ટ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો. તેના વિશે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. રિપોર્ટમાં જણાવાયું છે કે વર્ષ 2023માં 68,642,999 ટન વધારાનો પ્લાસ્ટિક કચરો પ્રકૃતિમાં પ્રવેશ કરશે.
2. રિપોર્ટમાં વિશ્વના 52% પ્લાસ્ટિક કચરા માટે જવાબદાર 12 દેશોની ઓળખ કરવામાં આવી છે.
3. બાંગ્લાદેશ, પાકિસ્તાન અને નાઈજેરિયા સૌથી વધુ પ્લાસ્ટિક કચરો ઉત્પાદન કરતા દેશ છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) માત્ર 1 અને 2 (B) માત્ર 2 અને 3

(C) માત્ર 1 અને 3 (D) 1, 2 અને 3 **(A)**

ગુજરાતી ફિલ્મો, ડોક્યુમેન્ટરીઝ માટે 46 કેટેગરીમાં ત્રણ વર્ષના 110 એવોર્ડ જાહેર

ગુજરાત સરકારે ગુજરાતી ફિલ્મો, ડોક્યુમેન્ટરીઝ માટે 2020, 2021 અને 2022 એમ ત્રણ વર્ષના એવોર્ડ જાહેર કર્યા છે.

- કુલ 46 જેટલી વિવિધ કેટેગરીમાં આ એવોર્ડની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી.
- રાજ્યના માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગ દ્વારા જાહેર થયેલા આ એવોર્ડમાં વર્ષ 2020 માટે 34, વર્ષ 2021 માટે 36 અને વર્ષ 2022 માટે 40 મળીને કુલ 110 એવોર્ડ જાહેર કર્યા છે.
- ગુજરાત સરકારે ગુજરાતી ફિલ્મોના વિકાસ અને પ્રોત્સાહન માટે વર્ષ 2019માં નીતિ ઘડી હતી.
- જોકે, કોરોના મહામારી અને તે પછીનો સમય એટલે કે ત્રણ વર્ષથી ગુજરાતી ફિલ્મોને એવોર્ડ આપી શકાયા ન હતા.

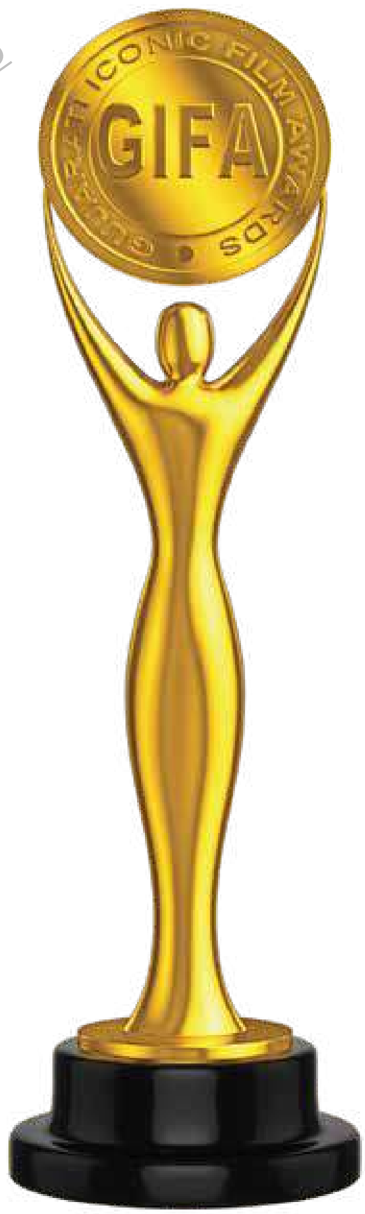

વર્ષ 2020ના એવોર્ડ

- શ્રેષ્ઠ ફિલ્મનો એવોર્ડ : લવની લવ સ્ટોરી
- શ્રેષ્ઠ લોકપ્રિય ફિલ્મનો એવોર્ડ : ગોળ કેરી
- શ્રેષ્ઠ અભિનેતા : મલ્હાર ઠાકર (ગોળ કેરી ફિલ્મ માટે)
- શ્રેષ્ઠ અભિનેત્રી : કિંજલ રાજપ્રિયા (કેમ છો માટે)

વર્ષ 2021ના એવોર્ડ

- શ્રેષ્ઠ ફિલ્મ : કોઠી 1947
- શ્રેષ્ઠ લોકપ્રિય ફિલ્મનો એવોર્ડ : દીવા સ્વપ્ન
- શ્રેષ્ઠ અભિનેતા : આદેશ સિંઘ તોમર (ડ્રામેબાજ ફિલ્મ માટે)
- શ્રેષ્ઠ અભિનેત્રી : ડેનિશા ગુમરા (ભારત મારો દેશ છે ફિલ્મ માટે)

વર્ષ 2022ના એવોર્ડ

- શ્રેષ્ઠ ફિલ્મ : ઓમ મંગલમ સિંગલમ
- શ્રેષ્ઠ લોકપ્રિય ફિલ્મ : ફક્ત મહિલાઓ માટે
- શ્રેષ્ઠ અભિનેતા : યશ સોની (ફક્ત મહિલાઓ ફિલ્મ માટે)
- શ્રેષ્ઠ અભિનેત્રી : આરોહી પટેલ (ઓમ મંગલમ સિંગલમ ફિલ્મ માટે)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

નોંધ : (1) ગુજરાત સરકાર દ્વારા કુલ 18 ફિલ્મોને 3.53 કરોડની સબસિડી ચૂકવવામાં આવશે.

(2) આ સાથે ત્રણ વર્ષમાં રીલીઝ થયેલી શ્રેષ્ઠ ફિલ્મ, મહિલા સશક્તિકરણ અંગેની ફિલ્મ, શ્રેષ્ઠ દિગ્દર્શન, અભિનેતા, અભિનેત્રી, પટકથા, સંગીત, ગીત, નૃત્ય જેવી કુલ 46 કેટેગરીમાં આ પુરસ્કાર જાહેર કરવામાં આવ્યા છે.

તમાકુ નિયંત્રણ પર WHO રિપોર્ટ

વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઈઝેશન (WHO)એ તાજેતરમાં તમાકુ નિયંત્રણ પગલા અંગે એક વ્યાપક અહેવાલ બહાર પાડયો છે.

- રિપોર્ટમાં MPOWER પગલાની રજૂઆત પછી વૈશ્વિક સ્તરે થયેલી પ્રગતીનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું છે.

રિપોર્ટના મુખ્ય મુદ્દાઓ

વિશ્વભરમાં ધૂમ્રપાનનો વ્યાપ 2007માં 22%થી ઘટીને 2021માં 17% થયો છે.

- પરિણામે વર્તમાન ધૂમ્રપાન કરનારાઓની સંખ્યામાં 300 મિલિયનનો ઘટાડો થયો છે.
- WHOના MPOWER પગલાએ છેલ્લા 15 વર્ષોમાં તમાકુ નિયંત્રણમાં નોંધપાત્ર ભૂમિકા ભજવી છે.
- એટલે કે WHOએ આ માપથી ઓછામાં ઓછા 5-6 અબજ લોકોને (વૈશ્વિક વસતીના 71%) સુરક્ષિત કર્યા છે.
- ઓછામાં ઓછા એક સશક્તિકરણ માપદંડનો અમલ કરનારા દેશોની સંખ્યા 2008માં 44 હતી જે વધીને 2022માં 151 થઈ ગઈ છે. જ્યારે ચાર દેશો–બ્રાઝિલ, તુર્કી, નેધરલેન્ડ અને મોરેશિયસએ તમામ પગલા સફળતાપૂર્વક અમલમાં મુકયા છે.
- અહેવાલમાં એવા પડકારોને પણ પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યા છે જેને વધુ અસરકારક તમાકુ નિયંત્રણ માટે સંબોધિત કરવાની જરૂર છે.
- વિશ્વના 44 દેશો હજુ પણ સશક્તિકરણના કોઈ પગલા અમલમાં મૂકતા નથી, જ્યારે 53 દેશોમાં આરોગ્ય સુવિધાઓમાં ધૂમ્રપાન પર સંપૂર્ણ પ્રતિબંધ નથી.
- WHOએ ઈ–સિગારેટના જોખમો પર પણ પ્રકાશ પાડયો હતો. કારણ કે તમાકુ ઉદ્યોગ દ્વારા હાનિકારક વિકલ્પ તરીકે ઈ–સિગારેટનો સક્રિય પ્રચાર પ્રગતિને નબળી પાડે છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

- દર વર્ષે અંદાજિત <u>8.7 મિલિયન મૃત્યુ</u> તમાકુથી સંબંધિત છે, જ્યારે તેમાંથી <u>1.3 મિલિયન મૃત્યુ</u> ધૂમ્રપાન ન કરનારાઓથી સંબંધિત છે જે <u>સેકન્ડ–હેન્ડ/પરોક્ષ ધુમાડાના</u> સંપર્કથી પ્રભાવિત છે.
- સેકન્ડ હેન્ડ ધૂમ્રપાન હૃદયરોગને કારણે થતા અંદાજે <u>4,00,000 મૃત્યુ</u> માટે જવાબદાર છે.

તમાકુ નિયંત્રણમાં ભારતની પ્રગતિ

તમાકુ ઉત્પાદનો પર આરોગ્ય ચેતવણી લેબલ લાગુ કરવામાં અને તમાકુના વ્યવસનને રોકવા માટે સારવાર પૂરી પાડવા માટે ભારત શ્રેષ્ઠ છે.

- ભારતમાં લગભગ <u>85%</u> સિગારેટના એક આગળ અને પાછળ બંને બાજુ સ્વાસ્થ્ય ચેતવણી ધરાવે છે, જે ચેતવણી લેબલના કદના સંદર્ભમાં દેશને ટોચના <u>10માં</u> મૂકે છે.
- ભારતે આરોગ્યસંભાળ સુવિધાઓ અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં ઈ–સિગારેટના વેચાણ તેમજ ધૂમ્રપાન પર પ્રતિબંધ મૂક્યો છે.

નોંધ : (1) <u>ગ્લોબલ એડલ્ટ ટોબેકો સર્વે ઈન્ડિયા 2016-17</u> મુજબ ભારતમાં લગભગ <u>267 મિલિયન</u> પુખ્તો (15 વર્ષ અને તેથી વધુ તમામ પુખ્તોના 29%) તમાકુનું સેવન કરે છે.

(2) ભારત તમાકુનો બીજો સૌથી મોટો ઉપભોક્તા અને ઉત્પાદક દેશ પણ છે.

MPOWER પગલાં શું છે ?

2008માં WHOએ <u>MPOWER</u>ની સ્થાપના કરી હતી. આ યોજનામાં <u>છ સૌથી મહત્વપૂર્ણ અને અસરકારક તમાકુ નિયંત્રણ પદ્ધતિઓનો</u> સમાવેશ થાય છે.

- છ સશક્તિકરણ વ્યૂહરચનાઓમાં નીચે મુજબનો સમાવેશ થાય છે :

M : મોનીટરીંગ તમાકુના ઉપયોગ અને નિવારણ નીતિઓ (Monitor)

P : લોકોને તમાકુના ધુમાડાથી બચાવો (Protect)

O : ધૂમ્રપાન છોડવામાં મદદ (Offer)

W : તમાકુના જોખમો વિશે ચેતવણી આપવી. (Warn)

E : તમાકુની જાહેરાત, પ્રચાર અને પ્રાયોજકતા પર પ્રતિબંધ લાગુ કરવો. (Enforce)

R : તમાકુ પર ટેક્સ વધારવો (Raise)

શ્રી ગુકેશ ડીએ FIDE રેન્કિંગમાં શ્રી વિશ્વનાથ આનંદને પાછળ છોડયા

પાંચ વખતના વિશ્વ ચેસ ચેમ્પિયન શ્રી વિશ્વનાથ આનંદને તેના શિષ્ય શ્રી ગુકેશ ડીએ FIDE રેન્કિંગમાં પાછળ છોડયા છે.

- પરંપરાગત ચેસમાં ઈન્ટરનેશનલ ચેસ ફેડરેશન (FIDE)ની માસિક રેટિંગ સૂચિમાં તેઓ 36 વર્ષ બાદ શ્રી વિશ્વનાથ આનંદને પાછળ છોડશે.
- તે પ્રથમ વખત ટોચના 10 રેન્કિંગમાં પણ પ્રવેશ કરશે, જ્યારે આ સિદ્ધિ હાંસલ કરનાર તે માત્ર ત્રીજા ભારતીય બનશે.
- તે વિશ્વના નંબર 1 ચેસ ખેલાડી મેગ્નસ કાર્લસનને હરાવનાર સૌથી યુવા ખેલાડી છે.
- FIDE ચેસની રમતનું સંચાલન કરતી સંસ્થા છે. જે તમામ આંતરરાષ્ટ્રીય ચેસ સ્પર્ધાઓનું નિયમન કરે છે. તેનું ગઠન એક બિન–સરકારી સંસ્થા તરીકે કરવામાં આવ્યું છે.

નોંધ : (1) શ્રી વિશ્વનાથ આનંદ સૌથી સફળ ભારતીય ચેસ ખેલાડી છે, જેણે 2000, 2007, 2008, 2010 અને 2012માં FIDE વર્લ્ડ ચેમ્પિયનશિપ જીતી હતી.

(2) તેઓ વર્ષ 2003 અને 2017માં વર્લ્ડ રેપિડ ચેસ ચેમ્પિયનશિપ અને વર્ષ 2000 અને 2017માં વર્લ્ડ બ્લિટ્ઝ ચેસ ચેમ્પિયનશિપના વિજેતા પણ હતા ચેસના ત્રણેય ફોર્મેટમાં વર્લ્ડ ટાઈટલ જીતનાર તે એકમાત્ર ખેલાડી છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

1. ગુજરાતી ફિલ્મો અને ડોક્યુમેન્ટરીઝ માટે તાજેતરમાં 46 કેટેગરીમાં ત્રણ વર્ષના કેટલા એવોર્ડ જાહેર કર્યા છે ?

(A) 110 (B) 121 (C) 130 (D) 134 **(A)**

2. તાજેતરમાં ગુજરાત સરકારે ગુજરાતી ફિલ્મ અને ડોક્યુમેન્ટરીઝ માટે એવોર્ડની જાહેરાત કરી હતી. આ અંતર્ગત વર્ષ 2020નો શ્રેષ્ઠ ફિલ્મનો એવોર્ડ કઈ ફિલ્મને મળ્યો છે ?

(A) ગોળ કેરી (B) લવની લવ સ્ટોરી (C) કેમ છો (D) લંડન કોલિંગ **(B)**

3. તાજેતરમાં ગુજરાત સરકારે ગુજરાતી ફિલ્મ અને ડોક્યુમેન્ટરીઝ માટે એવોર્ડની જાહેરાત કરી હતી. આ અંતર્ગત વર્ષ 2021નો શ્રેષ્ઠ ફિલ્મનો એવોર્ડ કઈ ફિલ્મને મળ્યો છે ?

(A) ધુઆંધર (B) દીવા સ્વપ્ન (C) મૃગતૃષ્ણા (D) કોઠી 1947 **(D)**

4. તાજેતરમાં ગુજરાત સરકારે ગુજરાતી ફિલ્મ અને ડોક્યુમેન્ટરીઝ માટે એવોર્ડની જાહેરાત કરી હતી. આ અંતર્ગત વર્ષ 2022નો શ્રેષ્ઠ ફિલ્મનો એવોર્ડ કઈ ફિલ્મને મળ્યો છે ?

(A) ફક્ત મહિલાઓ માટે (B) મેડલ

(C) ઓમ મંગલમ સિંગલમ (D) નાડી દોષ **(C)**

5. તાજેતરમાં WHOએ તમાકુ નિયંત્રણ પગલા અંગે એક વ્યાપક અહેવાલ બહાર પાડયો હતો. આ અહેવાલ સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. આ અહેવાલ અનુસાર વિશ્વભરમાં ધૂમ્રપાનનો વ્યાપ 2007માં 22%થી ઘટીને 2021માં 17% થયો છે.
2. WHOના MPOWER પગલાએ છેલ્લા 15 વર્ષોમાં તમાકુ નિયંત્રણમાં નોંધપાત્ર ભૂમિકા ભજવી છે.
3. આ અહેવાલ અનુસાર એશિયામાં 6.7 મિલિયન મૃત્યુ તમાકુ સંબંધિત છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) ફક્ત 1 અને 3 (B) ફક્ત 1 અને 2

(C) ફક્ત 2 અને 3 (D) 1, 2 અને 3 **(B)**

6. તાજેતરમાં ચર્ચામાં રહેલ શ્રી ગુકેશ ડી કોણ છે ?

(A) ચેસ ખેલાડી (B) કેન્દ્રીય માહિતી વિભાગના સચિવ

(C) મણિપુરના ગૃહમંત્રી (D) હોકી ખેલાડી **(A)**

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ઓબીસીનું પેટા-વર્ગીકરણ (Sub-Categorisation of OBC)

જસ્ટિસ જી.રોહિણીની અધ્યક્ષતા હેઠળના કમિશને લગભગ છ વર્ષ પછી સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા મંત્રાલયને અન્ય પછાત વર્ગો (OBC)ની જાતિના પેટા વર્ગીકરણ માટે લાંબા સમયથી રાહ જોવાતો અહેવાલ સુપરત કર્યો છે.

- જોકે, ભલામણોની વિગતો હજુ જાહેર કરવામાં આવી નથી અને સરકાર કોઈપણ અમલીકરણ પહેલા અહેવાલની સલાહ લેશે તેવી અપેક્ષા છે.

રોહિણી કમિશન વિશે

બંધારણના અનુચ્છેદ 340 (પછાત વર્ગોની સ્થિતિની તપાસ માટે કમિશન નિયુક્ત કરવાની રાષ્ટ્રપતિની સત્તા) હેઠળ 2 ઓક્ટોબર, 2017ના રોજ રોહિણી કમિશનની રચના કરવામાં આવી હતી.

- તેને અન્ય પછાત વર્ગો (OBC)ના પેટા–વર્ગીકરણ અને તેમના માટે અનામત લાભોના સમાન વિતરણનું કાર્ય સોંપવામાં આવ્યું હતું.
- નોંધનીય છે કે NCBCને સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગો સંબંધિત ફરિયાદો અને કલ્યાણના પગલાની તપાસ કરવાની સત્તા છે.

કમિશનના સંદર્ભોની શરતો

- કેન્દ્રીય સૂચિમાં સૂચિબદ્ધ OBC વચ્ચે લાભોની અસમાન વહેંચણીની તપાસ કરવી.
- વૈજ્ઞાનિક અભિગમ સાથે OBCમાં પેટા–વર્ગીકરણ માટે પરિણામો પ્રસ્તાવિત કરવા.
- સંબંધિત જાતિઓ અથવા સમુદાયોને તેમની સંબંધિત પેટા–શ્રેણીઓમાં ઓળખવા અને વર્ગીકૃત કરવા.
- કોઈપણ પુનરાવર્તનો, અસ્પષ્ટતાઓ, અસંગતતાઓ અને જોડણી અથવા ટ્રાન્સક્રિપ્શનની ભૂલોનો અભ્યાસ કરવા અને તેને સુધારવાની ભલામણ કરવી.

OBCના પેટા વર્ગીકરણની જરૂરિયાત

OBCને કેન્દ્ર સરકારની નોકરીઓ અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં 27% અનામત મળે છે, પરંતુ એવું માનવામાં આવે છે કે આ ક્વોટાનો લાભ માત્ર થોડા પ્રભાવશાળી જાતિ જૂથોને જ મળે છે.

- વર્ષ 2018માં કમિશને અગાઉના વર્ષોમાં 1.3 લાખ કેન્દ્રીય સરકારી નોકરીઓ અને કેન્દ્રીય ઉચ્ચ શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં OBC પ્રવેશના ડેટાનું વિશ્લેષણ કર્યું હતું જે દર્શાવે છે કે 97% લાભો માત્ર 25% OBC જાતિઓને ગયા છે.

- લગભગ 983 OBC સમુદાયો (કુલના 37%) નોકરીઓ અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં શૂન્ય પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા હતા, જે પેટા વર્ગીકરણની જરૂરિયાતોને પ્રકાશિત કરે છે.
- પેટા–વર્ગીકરણનો હેતુ ઐતિહાસિક રીતે ઓછા પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા અને વંચિત OBC સમુદાયોને વધુ તકો પૂરી પાડવા માટે 27% અનામતની અંદર ક્વોટા પ્રદાન કરવાનો છે.

વિવાદ સે વિશ્વાસ 2

તાજેતરમાં નાણા મંત્રાલયે સરકાર અને સરકારી ઉપક્રમોના પેન્ડિંગ કોન્ટ્રાક્ટ વિવાદોને અસરકારક રીતે ઉકેલવા માટે 'વિવાદ સે વિશ્વાસ 2' યોજના શરૂ કરી છે.

- કેન્દ્રીય નાણામંત્રી દ્વારા કેન્દ્રીય બજેટ 2023-24માં આ યોજનાની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી.

વિવાદ સે વિશ્વાસ-2 યોજના શું છે ?

તે સરકારી એજન્સીઓને સંડોવતા લાંબા સમયથી ચાલતા કરારના વિવાદોને ઉકેલવા માટે સ્વૈચ્છિક સમાધાન યોજના છે.

- તે ખાસ કરીને એવા વિવાદો માટે રચાયેલ છે જ્યાં મધ્યસ્થા એવોર્ડ કોર્ટમાં પડકારવામાં આવે છે.
- મધ્યસ્થા પુરસ્કાર અથવા આર્બિટ્રેશન એવોર્ડ એ એક એવો એવોર્ડ છે જે આર્બિટ્રેશન (મધ્યસ્થા)ની કાર્યવાહીને અંતિમ સ્વરૂપ આપે છે.
- યોજના હેઠળ પ્રમાણિત શરતો રજૂ કરવામાં આવશે અને વિવાદના પડતર તબક્કાના આધારે વર્ગીકૃત સમાધાન વિકલ્પો પ્રદાન કરવામાં આવશે.

ઉદ્દેશ્ય

આ યોજનાનો ઉદ્દેશ્ય કરારના વિવાદોને અસરકારક રીતે ઉકેલવા, સરકાર સાથે વેપાર કરવાની સરળતાને પ્રોત્સાહન આપવા અને દેશમાં નવા રોકાણોને પ્રોત્સાહિત કરવા માટે પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડે છે.

અમલીકરણ

તેનો અમલ ગવર્નમેન્ટ ઈ–માર્કેટ પ્લેસ (GeM) પોર્ટલ પર ઓનલાઈન કાર્યક્ષમતા દ્વારા કરવામાં આવશે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

સુરક્ષા

આ યોજના કેન્દ્ર સરકારની એજન્સીઓ, સવાયત્ત સંસ્થાઓ, જાહેર ક્ષેત્રની બેંકો અને નાણાકીય સંસ્થાઓ, કેન્દ્રીય જાહેર ક્ષેત્રની કંપનીઓ, કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો અને રાષ્ટ્રીય રાજધાની દિલ્હીની સાથે સાથે સંબંધિત એજન્સીઓને સંડોવતા તમામ વિવાદોને આવરી લેશે.

- જોકે, મેટ્રો કોર્પોરેશન જેવી સંસ્થાઓ, જ્યાં કેન્દ્ર પાસે 50% હિસ્સો છે, તેઓ તેમની વિવેક બુદ્ધિ, બોર્ડની મંજૂરીને આધીન યોજનામાંથી બહાર નીકળવાનું પસંદ કરી શકે છે.

પતાવટની રકમ

કોર્ટના ફેસલાને લગતા કેસોમાં ઠેકેદારને ચૂકવવામાં આવનારી પતાવટની રકમ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલી કુલ રકમના 85% સુધીની હોવી જોઈએ, જ્યારે મધ્યાસ્તા નિર્ણયોને લગતા કેસોમાં કુલ રકમના 65% જેટલી હોવી જોઈએ.

1. નીચેનામાંથી કયું કમિશન 'OBCનું પેટાવર્ગીકરણ' (Sub-Categorisation of OBC) સંબધિત છે ?

(A) બેનર્જી કમિશન (B) રોહિણી કમિશન

(C) ઈન્દિરા બેનર્જી કમિશન (D) એકપણ નહીં **(B)**

---

2. તાજેતરમાં સમાચારમાં રહેલ 'રોહિણી કમિશન' વિશે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. બંધારણના અનુચ્છેદ 340 હેઠળ 2 ઓક્ટોબર, 2017ના રોજ રોહિણી કમિશનની રચના કરવામાં આવી હતી.
2. તેને અન્ય પછાત વર્ગો (OBC)ના પેટા–વર્ગીકરણ અને તેમના માટે અનામત લાભોના સમાન વિતરણનું કાર્ય સોંપવામાં આવ્યું હતું.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) માત્ર 1 (B) માત્ર 2

(C) 1 અને 2 બંને સાચા (D) 1 અને 2 બંને ખોટા **(C)**

---

3. 'વિવાદ સે વિશ્વાસ 2' યોજના વિશે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. આ યોજના નાણા મંત્રાલયે સરકાર અને સરકારી ઉપક્રમોના પેન્ડિંગ કોન્ટ્રાક્ટ વિવાદોને અસરકારક રીતે ઉકેલવા માટે શરૂ કરવામાં આવી છે.
2. કેન્દ્રીય નાણામંત્રી દ્વારા કેન્દ્રીય બજેટ 2023-24માં આ યોજનાની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી.
3. તેનો અમલ ગવર્નમેન્ટ ઈ–માર્કેટ પ્લેસ (GeM) પોર્ટલ પર ઓનલાઈન કાર્યક્ષમતા દ્વારા કરવામાં આવશે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) માત્ર 1 અને 3 (B) માત્ર 1

(C) માત્ર 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3 **(D)**

ICE ® INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ગુજરાત

➤ **ગાંધીનગરમાં G20 એમ્પાવર સમિટ યોજાઇ**

ગાંધીનગરમાં મહાત્મા મંદિર ખાતે G20 એમ્પાવર સમિટ અન્વયે ડબલ્યૂ-20 વુમન ડેવલપમેન્ટ, એન્સ્યુરીંગ સસ્ટેઈનેબલ–ઈન્ક્લુઝિ એન્ડ ઈક્વીટેબલ ગ્લોબલ ઈકોનોમિક ગ્રોથ વિષય પર સેમિનાર યોજાયો હતો. જેમાં દેશ–વિદેશના 300થી વધુ સહભાગીઓએ ભાગ લીધો હતો. આ પ્રસંગે મહિલા–બાળ વિકાસ તથા લઘુમતી બાબતોના મંત્રી સ્મૃતિ ઈરાનીએ G20 એમ્પાવર ટીમને અભિનંદન પાઠવતા જણાવ્યું કે રાષ્ટ્રપતિએ એસએચજી ક્રાંતિ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી પાયાના સ્તરે મહિલાઓને અવાજ આપ્યો છે. G20 એમ્પાવરના અધ્યક્ષ ડૉ. સંગીતી રેડ્ડીએ જણાવ્યું કે એમ્પાવર દ્વારા પ્રસ્તાવિત પગલા મહિલા ઉદ્યોગ સાહસિકોને અર્થતંત્રના મજબૂત આધારસ્તંભ બનવા સમક્ષ બનાવવા માટે છે. આ પ્રસંગે G20 એમ્પાવર કેપીઆઈ ડેશબોર્ડ ઉપરાંત પ્લે બૂકનું લોન્ચિંગ કરવામાં આવ્યું હતું.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ભારત

➤ **AMC રેપો ક્લિયરિંગ લિમિટેડ**

તાજેતરમાં નાણા મંત્રાલયે AMC રેપો ક્લિયરિંગ લિમિટેડ (ARCL) નામના લિમિટેડ પરપઝ ક્લિયરિંગ કોર્પોરેશન (LPCC)નું ઉદ્ઘાટન કર્યુ છે. AMC રેપો ક્લિયરિંગ લિમિટેડ (ARCL) એક મર્યાદિત હેતુ ક્લિયરિંગ કોર્પોરેશન છે જે નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જ (NSE) અને બોમ્બે સ્ટોક એક્સચેન્જ (BSE) પર કોર્પોરેટ ડેટ સિક્યોરિટીઝમાં કરવામાં આવતા તમામ સોદા માટે ક્લિયરિંગ અને સેટલમેન્ટ સેવાઓ પ્રદાન કરે છે. તેને સ્ટોક એક્સચેન્જ અને ક્લિયરિંગ કોર્પોરેશન (SECC) રેગ્યુલેશન્સ, 2018 હેઠળ સિક્યોરિટીઝ એન્ડ એક્સચેન્જ બોર્ડ ઓફ ઈન્ડિયા (SEBI) તરફથી સૈદ્ધાંતિક મંજૂરી મળી છે. કોલેટરલ તરીકે સિક્યોરિટીઝ દ્વારા સમર્થિત ટૂંકાગાળાના ઉધાર કોર્પોરેટ્સ બોન્ડ્સમાં રેપો ટ્રાન્ઝેકશનની સુવિધા માટે ARCL ત્રિપક્ષીય રેપો સેવાઓ અને કેન્દ્રીય કાઉન્ટરપાર્ટી સેવાઓ પ્રદાન કરે છે.

➤ આદી પેરુક્કુ 2023

આદી પેરુક્કુ, જેને પિથેનેટ્ટમ પેરુક્કુ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે. તે તમિલનાડુમાં ચોમાસાના આગમનને ચિહ્નિત કરવા અને પાણીના જીવન આપનાર ગુણધર્મો પ્રત્યે કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરવા માટે ઉજવવામાં આવતો એક મહત્વપૂર્ણ તહેવાર છે. તમિલનાડુ કેલેન્ડર મુજબ આ તહેવાર આદી મહિનાની 18મી તારીખે ચોમાસાની શરૂઆત કરે છે. જ્યારે તમિલ માન્યતાઓ અનુસાર આ તહેવારની ઉજવણી કરવાથી નદીઓમાં પાણીનું સ્તર વધે છે, જેનાથી પાક અને વનસ્પતિની વાવણીમાં ફાયદો થાય છે.

➤ G20 પર્યાવરણ અને આબોહવા સ્થિરતા મંત્રી સ્તરીય બેઠક યોજાઈ

28 જુલાઈ, 2023ના રોજ ચેન્નાઈમાં યોજાયેલી G20 પર્યાવરણ અને આબોહવા સ્થિરતા મંત્રી સ્તરીય બેઠક જટિલ આબોહવા મુદ્દાઓને સંબોધવા માટે વિશ્વ નેતાઓની એક મહત્વપૂર્ણ સભા હતી. જોકે, જેમ જેમ મીટિંગનો અંત આવ્યો તેમ મુખ્ય આબોહવા મુદ્દાઓ પર સર્વસંમતિ સુધી પહોંચવા માટે દેશો સંઘર્ષ કરી રહ્યા હોવાથી કેટલાક મુખ્ય પડકારો ઉભરી આવ્યા છે. બેઠક દરમિયાન ચર્ચા કરવામાં આવેલ મુખ્ય મુદ્દાઓ પૈકી એક અશ્મિભૂત ઈંધણમાંથી સંક્રમણ હતો.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

➤ આયુષ વિઝા

ભારતમાં તબીબી પ્રવાસનને પ્રોત્સહન આપવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે ગૃહ મંત્રાલયે તાજેતરમાં 'આયુષ વિઝા' તરીકે ઓળખાતી નવી વિઝા શ્રેણી રજૂ કરી છે. આ વિઝા આયુષ પ્રણાલીઓ અથવા ભારતીય દવાઓની પ્રણાલીઓ હેઠળ તબીબી સંભાળ, સુખાકારી અને યોગ સહિત વિવિધ પ્રકારની તબીબી સારવાર મેળવવા માંગતા વિદેશી નાગરિકોને સેવા આપવા માટે રચાયેલ છે. આયુષ વિઝા એ વિદેશી નાગરિકોને આયુર્વેદ, યોગ, નેચરોથેરાપી, યુનાની અને હોમિયોપેથી સહિતની પરંપરાગત ભારતીય દવાઓ સુધી પહોંચવાની દિશામાં એક મહત્વપૂર્ણ પગલું છે. આ વિઝા શ્રેણીનો પ્રાથમિક ઉદ્દેશ્ય સમગ્ર વિશ્વમાંથી એવા લોકોને આકર્ષવાનો છે જેઓ ભારતમાં ઓફર કરવામાં આવતી વિશેષ તબીબી સારવાર લે છે.

વિશ્વ

➤ **ફાલ્કન શિલ્ડ 2023 કવાયતનું આયોજન ચીનમાં કરવામાં આવશે**

ચીન અને સંયુક્ત આરબ અમિરાત (UAE) સંયુક્ત સૈન્ય કવાયત અને શસ્ત્રોના સોદા દ્વારા તેમના સંરક્ષણ અને સુરક્ષા સહયોગને મજબૂત કરવામાં પ્રગતિ કરી રહ્યા છે. ફાલ્કન શિલ્ડ 2023 કવાયત ચીનના શિનજિયાંગ ઉઈગુર સ્વાયત્ત પ્રદેશમાં હાથ ધરવામાં આવશે. ફાલ્કન શિલ્ડ 2023 લશ્કરી કવાયતનો ઉદ્દેશ્ય પરસ્પર સમજણ અને વિશ્વાસને પ્રોત્સાહન આપતી વખતે ચીન અને UAE સૈન્ય વચ્ચે વ્યવહારિક વિનિમય અને સહકારને મજબૂત કરવાનો છે. આ કવાયત લડાઈ ક્ષમતાઓને વધારવા, સૈન્ય સંચારને પ્રોત્સાહન આપવા અને સુરક્ષા જોખમોનો અસરકારક રીતે સામનો કરવા માટે તૈયારી વધારવા પર ધ્યાન કેન્દ્ર કરે છે.

➤ **Ocean Shield 2023 : રશિયા**

યુરોપિયન રાષ્ટ્રો ખાસ કરીને નાટો અને યુક્રેનના સંદર્ભમાં ઓશન શિલ્ડ-2023 નામની આ કવાયત તેના સમય અને સ્કેલને કારણે ધ્યાન આકર્ષિત કર્યું છે. રશિયાએ તાજેતરમાં બાલ્ટિક સમુદ્રમાં તેની લાઈવ–ફાયર નેવલ ડ્રીલ શરૂ કરી હતી, જેના કારણે પડોશી યુરોપિયન દેશોમાં ચિંતા વધી હતી. ઓશન શિલ્ડ 2023 કવાયત વિવિધ વ્યૂહાત્મક પાસાઓને સામેલ કરવા માટે તૈયાર કરવામાં આવી છે. ભાગ લેનારી સેનાઓ દરિયાઈ માર્ગોની સુરક્ષા, સૈનિકોના પરિવહન અને દરિયાકાંઠાના સંરક્ષણ માટે તકનીકોનો અભ્યાસ કરશે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

➤ **વિશ્વના સૌથી ઠંડા સ્થળ વોસ્ટોક સ્ટેશન પર તરબૂચની ખેતી**

પૃથ્વી પરના સૌથી ઠંડા સ્થળ તરીકે ઓળખાતા વોસ્ટોક સ્ટેશનના ઠંડા વિસ્તારો વચ્ચે સંશોધકોએ એક અસાધારણ સિદ્ધિ હાંસલ કરી છે – ગ્રીનહાઉસમાં તરબૂચ ઉગાડયા છે. આ અગ્રેસર કૃષિ પ્રયાસ માત્ર અતિશય તાપમાન સામે રક્ષણ આપતો નથી, પરંતુ કઠોર વાતાવરણમાં આ ફળોની અનુકૂલનક્ષમતાને પણ પ્રકાશિત કરે છે. ધ્રુવ પર સ્થિત વોસ્ટોક સ્ટેશને માઈનસ 128.6 ડીગ્રી ફેરનહીટ (માઈનસ 89.2 ડિગ્રી સેલિસયસ) જેટલા નીચા તાપમાન સાથે પ્રચંડ પડકાર રજૂ કર્યો હતો. પ્રિન્સેસ એલિઝાબેથ લેન્ડ એન્ટાર્કટિકામાં સ્થિત છે, તેની સ્થાપના 1957માં સોવિયેત સંઘ દ્વારા કરવામાં આવી હતી. સ્ટેશનનું નામ વોસ્ટોક અથવા વોસ્તકના નામ પરથી રાખવામાં આવ્યું હતું, જે પ્રથમ રશિયન એન્ટાર્કટિક અભિયાનનું મુખ્ય જહાજ હતું.

➤ **આફ્રિકન જીન વેરિઅન્ટ CHD12 : HIV નિયંત્રણમાં સહાયક**

નેચર જર્નલમાં પ્રકાશિત થયેલ તાજેતરનો અભ્યાસ સૂચવે છે કે આફ્રિકન વંશની કેટલીક વ્યક્તિઓમાં એક અનન્ય જનીન પ્રકાર છે, ક્રોમોડોમેન હેલિકોમ DNA બાઈન્ડિંગ પ્રોટીન 1 લાઈક (CHD1L), જે HIVના ફેલાવાને નિયંત્રિત કરવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે. CHD1L જનીનનો આ પ્રકાર ફક્ત આફ્રિકન વસતીમાં જોવા મળે છે. અને તે HIV-1ના વાયરલ લોડને ઘટાડવા સાથે જોડાયેલું છે, જે HIVનું સૌથી ખતરનાક સ્વરૂપ છે.

➤ **આરાશ-ડોરા ગેસ ફિલ્ડ વિવાદ**

સાઉદી અરેબિયા અને કુવૈતે તાજેતરમાં વિવાદિત આરાશ–ડોરા ગેસ ફિલ્ડની એકમાત્ર માલિકીનો દાવો કર્યો છે. જે સંસાધનથી સમૃદ્ધ અપતટીય ક્ષેત્ર છે જેનો ઈરાન પણ દાવો કરે છે. ત્રણેય દેશો લાંબા સમયથી આ વિસ્તારને લઈને વિવાદમાં ફસાયેલા છે અને ઈરાને સાઉદી અરેબિયા અને કુવૈતની આપત્તિઓ છતા સંશોધન ચાલુ રાખવાની ધમકી આપ્યા બાદ સ્થિતિ વધુ વણસી ગઈ છે. ઈરાનમાં આરાશ તથા કુવૈત અને સાઉદી અરેબિયામાં ડોરા તરીકે ઓળખાતું આરાશ–ડોરા ગેસ ક્ષેત્ર ત્રણેય દેશો વચ્ચેના વિવાદનું કેન્દ્ર બિંદુ રહ્યું છે. આ પ્રદેશમાં નોંધપાત્ર કુદરતી ગેસ ભંડાર છે જે તેને સામેલ તમામ પક્ષો માટે અત્યંત મૂલ્યવાન સ્ત્રોત બનાવે છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

QUESTION OF THIS WEEK

1. પ્રકૃતિ માટે લોનની અદલા બદલી (Debt for Nature Swap) શરૂ કરનાર પ્રથમ આફ્રિકન દેશ કયો છે ? – ગેબોન
2. X-59 જેને 'સન ઓફ કોનકોર્ડ' તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે, તે કયા દેશનું પ્રાયોગિક સુપરસોનિક એરક્રાફ્ટ છે ? – અમેરિકા
3. NASA અને યુરોપિયન સ્પેસ એજન્સી (ESA) દ્વારા સંયુક્ત મંગળ નમુના પરત અભિયાનના ભાગરૂપે રોક સેમ્પલિંગ માટે એકમાત્ર યુકે સાઈટ તરીકે..............ની પસંદગી કરવામાં આવી છે. – આઈલ ઓફ રમ
4. આવશ્યક ચીજવસ્તુઓ વહન કરતી પ્રથમ માલસામાન ટ્રેન તાજેતરમાં કયા રાજ્યમાં ચલાવવામાં આવી હતી ? – મણિપુર
5. તાજેતરમાં સમાચારમાં રહેલ નોબેલ પારિતોષિક વિજેતા મુહમ્મદ યુનુસ કયા દેશના છે ? – બાંગ્લાદેશ
6. વિશ્વ વેપાર સંગઠનની 13મી મંત્રી પરિષદના અધ્યક્ષ ડો. થાની અલ ઝેઉદી કયા દેશના છે ? – સંયુક્ત આરબ અમીરાત
7. કરમન કૌર થાન્ડી કઈ રમત સાથે સંકળાયેલ છે ? – ટેનિસ
8. કઈ સંસ્થાએ ઉચ્ચ શિક્ષણ સંસ્થાઓ માટે સંસ્થાકીય વિકાસ યોજના માર્ગદર્શિકાને મંજુરી આપી છે ? – UGC
9. ભારતમાં છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં મેન્યુઅલ સ્કેવેન્જિંગના કારણે કેટલા મૃત્યુ નોંધાયા છે ? – 0
10. કયા રાજ્યએ 'મેન્ગ્રોવ સેલ' સ્થાપવાની જાહેરાત કરી છે ? – પશ્ચિમ બંગાળ
11. ચાઈલ્ડ હેલ્પલાઈનને કઈ ઈમરજન્સી રિસ્પોન્સ સપોર્ટ સિસ્ટમ (ERSS) અખિલ ભારતીય નંબર સાથે સંકલિત કરવામાં આવી રહી છે ? – 112
12. કઈ કંપની વિશ્વના સૌથી મોટા ખાનગી માલિકીના ઉપગ્રહ JUPITER-3ને લોન્ચ કરવાની તૈયારી કરી રહી છે ? – સ્પેસ એક્સ
13. તાજેતરમાં શ્રી રુસ્તમ સોરાબજી કૂપરનું નિધન થયું છે. તેઓ કઈ રમત સાથે સંકળાયેલ હતા ? – ક્રિકેટ
14. ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેનેજમેન્ટ (એમેન્ડમેન્ટ) બિલ તમામ IIM માટે કયા વ્યક્તિત્વને 'વિઝિટર' તરીકે પ્રસ્તાવિત કરે છે ? – રાષ્ટ્રપતિ
15. ભારતીય કંપનીઓને કઈ સંસ્થા દ્વારા વિદેશી વિનિમય પર સૂચિબદ્ધ કરવાની મંજૂરી છે ? – IFSC
16. કયા રાજ્યએ 'અમૃત વૃક્ષ આંદોલન' એપ લોન્ચ કરી છે ? – આસામ
(આ પહેલનો હેતુ સમગ્ર રાજ્યમાં કુલ 1 કરોડ વ્યાપારી રીતે સક્ષમ રોપાઓનું વાવેતર કરીને રાજ્યની હરિયાળી અર્થવ્યવસ્થા પર નોંધપાત્ર અસર કરવાનો છે.)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

17. સરકાર અને તેના ઉપક્રમોને સંડોવતા કરારના વિવાદોના નિરાકરણને સરળ બનાવવા માટેના એક મહત્વપૂર્ણ પગલામાં નાણાં મંત્રાલયે .... યોજના શરૂ કરી છે. – વિવાદ સે વિશ્વાસ 2

18. આરોગ્ય મંત્રાલયના ડેટા અનુસાર જૂનના અંત સુધી કયા રાજ્યમાં હીટવેવના કારણે સૌથી વધુ મૃત્યુ નોંધાયા છે ? – કેરળ

19. કયા દેશે પાકિસ્તાનને 2.4 બિલિયન યુએસ ડોલરની બે વર્ષની રોલઓવર લોન આપી છે ? – ચીન

20. 2022માં દેશમાં હડકવાના કારણે સૌથી વધુ મૃત્યુ કયા રાજ્ય/કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં થયા છે ? – નવી દિલ્હી

21. તાજેતરમાં............ના સંશોધકોની ટીમે HelioLinc3D નામનું ગ્રાઉન્ડબ્રેકિંગ અલ્ગોરિધમ વિકસાવ્યું છે. – યુનિવર્સિટી ઓફ વોશિંગ્ટન

(તેના પ્રથમ પરીક્ષણમાં અલ્ગોરિધમ 2022 SF289 નામના 'સંભવિત જોખમી એસ્ટરોઈડ'ને સફળતાપૂર્વક ઓળખી કાઢ્યું છે.)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

'ICE MAGIC' વિશે વાચકોના મંતવ્ય આવકાર્ય

કિશન ધોળકીયા (રાજકોટ)

હું છેલ્લા 5 વર્ષથી ICE MAGIC કરંટ અફેર્સનો અભ્યાસ કરી રહ્યો છું. આ સાપ્તાહિક ખૂબ જ સુંદર અને માહિતી સભર છે. મે ઘણી બધી સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ આપી છે. જેવી કે, SSC, રેલ્વે, સ્પીપા, તલાટી, જુ.કલાર્ક, બિન–સચિવાલય કલાર્ક, બેંકની પરીક્ષા, GPSC વગેરે પરીક્ષાઓ આપી છે. જેમાં ICE MAGICના બેઠા પ્રશ્નો પૂછાયા છે અને તમામ પરીક્ષાઓમાં કરંટ અફેર્સના પ્રશ્નો ICE MAGICની બહાર જતાં નથી. આ ઉપરાંત ICE MAGIC GPSC જેવી પરીક્ષા માટે એક ઊંડો અભ્યાસ પણ આપે છે. સાથે સાથે વિશેષ માહિતી પણ આપે છે.

Thank you ICE RAJKOT

નિહાર ચૌધરી (બનાસકાંઠા)

હું 2020થી ICE MAGIC કરંટ અફેર્સ વાંચી રહ્યો છું...... કારણ કે તેમાં આપેલી વાંચન સામગ્રી સમજવા માટે ખૂબ સારી છે. અને GPSC અથવા વર્ગ-3ની પરીક્ષાઓ પાસ કરવા માટે અત્યંત ઉપયોગી છે....... તેમજ તે દર અઠવાડિયે પ્રસિદ્ધ થાય છે જે અમારા માટે ખૂબ જ ઉપયોગી થાય છે અને તે કરંટ અફેર્સ વાંચવા માટેનો મુખ્ય ફાયદો છે.

Thank you ICE RAJKOT

ઉપરોક્ત અભિપ્રાયો મુજબ તમે પણ તમારો અભિપ્રાય

9737701110 (Only Whats App) નંબર પર આપો........

તમારો ફોટોગ્રાફ અભિપ્રાય સાથે મોકલવા વિનંતી....

to be continued......

50% BIG DISCOUNT

ICE®
INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

Click Here

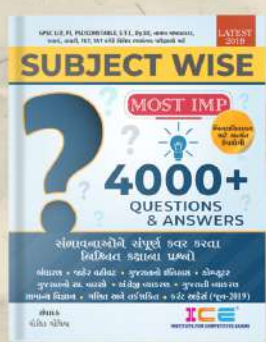

Click Here

Click Here

Click Here

Click Here

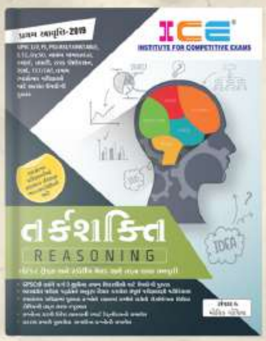

Click Here

Click Here

Click Here

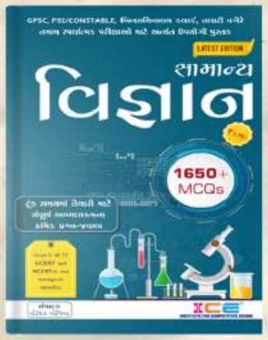

Click Here

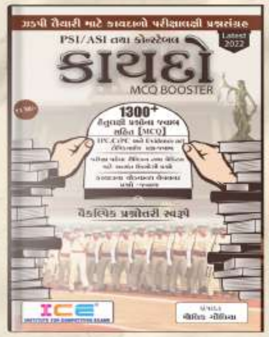

Click Here

આ ઓફર માત્ર 10 ઓગસ્ટ, 2023 સુધી જ (કુરિયર ચાર્જ અલગથી)

50% BIG DISCOUNT

ICE® INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

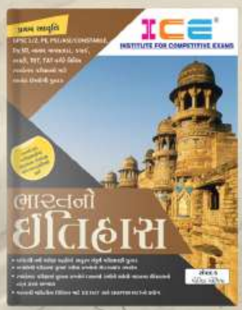

Click Here

Click Here

Click Here

Click Here

Click Here

Click Here

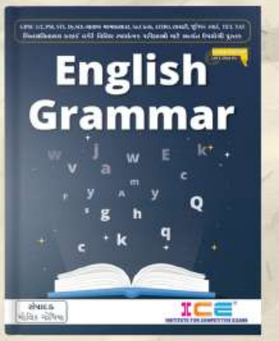

Click Here

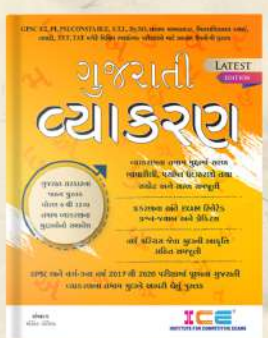

Click Here

Click Here

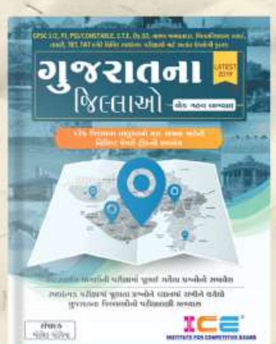

Click Here

આ ઓફર માત્ર 10 ઓગસ્ટ, 2023 સુધી જ (કુરિયર ચાર્જ અલગથી)

ICE
INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

50%
BIG DISCOUNT

GPSC 1 & 2, Dy.SO, STI, TDO, PSI-કોન્સ્ટેબલ, વનરક્ષક, VMC, CCE,એકાઉન્ટન્ટ, સબ એકાઉન્ટન્ટ, સબ ઓડિટર, S.T.-કંડક્ટર, ડ્રાઈવર, મિકેનિક, કલાર્ક તથા તમામ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ માટે અત્યંત ઉપયોગી

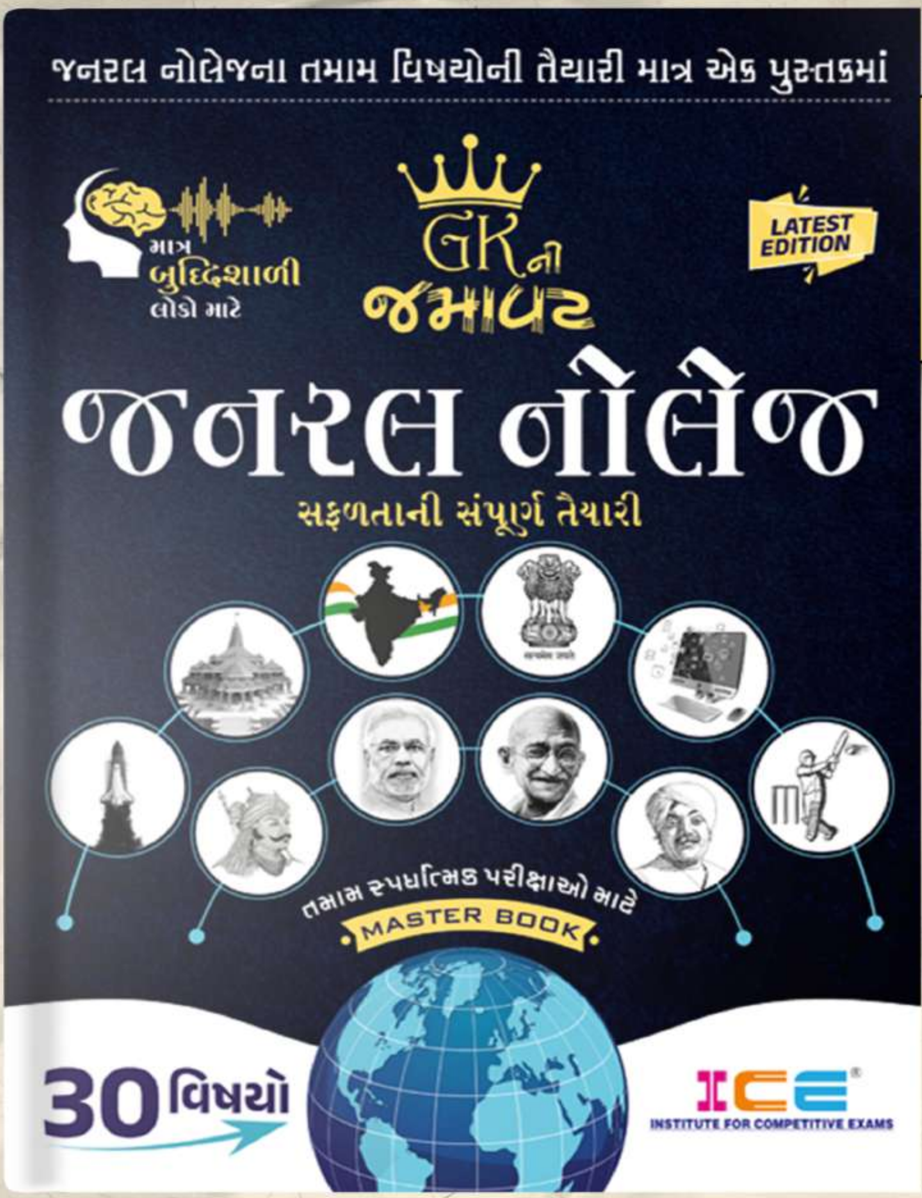

જનરલ નોલેજના તમામ વિષયોની તૈયારી માત્ર એક પુસ્તકમાં

~~₹650/-~~

માત્ર
₹325/-

Click Here

30+ વિષયો

આ ઓફર માત્ર 10 ઓગસ્ટ, 2023 સુધી જ (કુરિયર ચાર્જ અલગથી)

GPSC Class 1/2, S.T.I., PI, Dy.S.O., નાયબ મામલતદાર, ચીફ ઓફિસર, PSI-ASI-કોન્સ્ટેબલ-જેલ સિપાહી, બિનસચિવાલય ક્લાર્ક, વનરક્ષક, FHW-MPHW, તલાટી, જુ.ક્લાર્ક, TET-TAT તથા ગુજરાત સરકારની તમામ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ માટે અત્યંત ઉપયોગી એપ્લિકેશન

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષામાં સફળતા મેળવવા માટે અત્યારે જ

Google Play પરથી iceonline DOWNLOAD કરો

OR

QR કોડ સ્કેન કરો

FREE

E-Books

Daily Weekly & Final Mock Test

LECTURE PDF

READING SCHEDULE

HIGH SCORING STRATEGY

LIVE + RECORDED BATCH

- સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષામાં આપની સફળતા સુનિશ્ચિત કરવા માટે તમામ વિષયોનો 360° અભ્યાસ
- સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનો વિશેષ અનુભવ ધરાવતી વિષય નિષ્ણાત ફેકલ્ટીઓની ટીમ દ્વારા દરેક વિષયોનો ટુ ધી પોઇન્ટ અભ્યાસ
- નવી પરીક્ષા પદ્ધતિને અનુરૂપ સંપૂર્ણ અભ્યાસક્રમને આવરી લેતા અદ્યતન માહિતી સાથેના લેટેસ્ટ વીડિયો લેક્ચર
- સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાના દરેક વિષયોનો સ્માર્ટ વર્ક અને સમજણ શક્તિના સમન્વયથી અભ્યાસ
- તમામ વિષયોનો ટોપિક વાઈઝ ઊંડાણપૂર્વક અભ્યાસ કરાવતા વીડિયો લેક્ચર

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની સર્વશ્રેષ્ઠ તૈયારી માટે અમારી સાથે જોડાયેલા રહો

YOUTUBE ICE RAJKOT

TELEGRAM t.me/icerajkotofficial

WHATSAPP GROUP www.joinicerajkot.com

FACEBOOK ICE RAJKOT

INSTAGRAM ICE RAJKOT

TWITTER ICE RAJKOT

"સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને ફ્રી મટીરિયલ્સ તેમજ રેગ્યુલર કરંટ અફેર્સ મેળવવા માટે નીચે આપેલા અમારા SOCIAL MEDIA ICON પર CLICK કરો

JOIN OUR WHATSAPP GROUP
joinicerajkot.com

JOIN OUR TELEGRAM
t.me/icerajkotofficial

YOUTUBE
ICE RAJKOT

INSTAGRAM
ICE RAJKOT

FACEBOOK
ICE RAJKOT

TWITTER
ICE RAJKOT